

# תשורה

משמחת הנישואין של  
ברוך יהודה שי'  
ודבורה לאה שתחי'  
בלוי

ראש-חודש ניסן, ה'תשע"ג

# פתח דבר

בעזה"ת.

לזכרון טוב ליום כלולותנו, הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, במזכרת מהשתתפותכם בשמחתנו.

התשורה המוגשת בזה כוללת:

**חלק א -** לקט מכתבי קודש מכ"ק אדמו"ר זי"ע לסבנו, הרה"ח הרב יעקב שי' ורעייתו בתיה שי' מינסקי, שיש בהם ענין כללי לציבור (פירוט והרחבה בעמוד הבא).

**חלק ב -** מכתבים אחדים לסבנו, הרה"ח הרב יוסף שי' בלוי, שיש בהם עניין כללי לציבור.

**הוספה -** מכתב כללי ויסודי מכ"ק אדמו"ר זי"ע לצעירי אנ"ש בארץ הקודש אודות חשיבות העבודה בשדה החינוך.

\*

ברצוננו להביע תודתנו לקרובינו, ידידינו ומכרינו, אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו, ולברכנו בברכת מזל-טוב וחיים מאושרים בכל.

"הא-ל הטוב הוא יתברך, יברך את כבודו ואנשי ביתו יחיו בתוך, כלל אחב"י בברכות מאלופות מנפש ועד בשר".

ואנו תקוה שבקרוב ממש נזכה לקיום היעוד "מהרה ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה", ועד לשלימות הנישואין דכנסת ישראל עם הקב"ה בגאולה השלימה.

**ברוך יהודה ודבורה לאה בלוי**

ר"ח ניסן ה'תשע"ג



הרב יעקב שיי' מינסקי, סב החתן, נמנה על קבוצה מוכשרת של בחורים ואברכים צעירים, ששימשו כחוד החנית של הפעילות החב"דית בארץ-הקודש בעשורים הראשונים לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע.

היתה זו פעילות מרושתת ברחבי הארץ, של עשייה ברוכה, הפצת היהדות והמעיינות בקרב הנוער וילדי ישראל הרכים; האברכים התפרסו על פני כל הארץ ועמלו ויגעו להגדיל תורה בקרב ילדי העולים והותיקים כאחד, כשהם משמשים מחנכים ומנהלי בתי-ספר חב"ד.

מן המכתבים המובאים לקמן המיועדים לרב מינסקי ולאשתו מרת בתי', אנו למדים על שאלות כלליות של עסקנים נמרצים, ושאלות פרטיות ואישיות המלמדים על הכלל כולו. תחלופת המכתבים התכופה מהכא להתם, מלמדת על קשר אישי ומתמיד שהיה לזוג הצעיר והנמרץ עם רבם הנערץ.

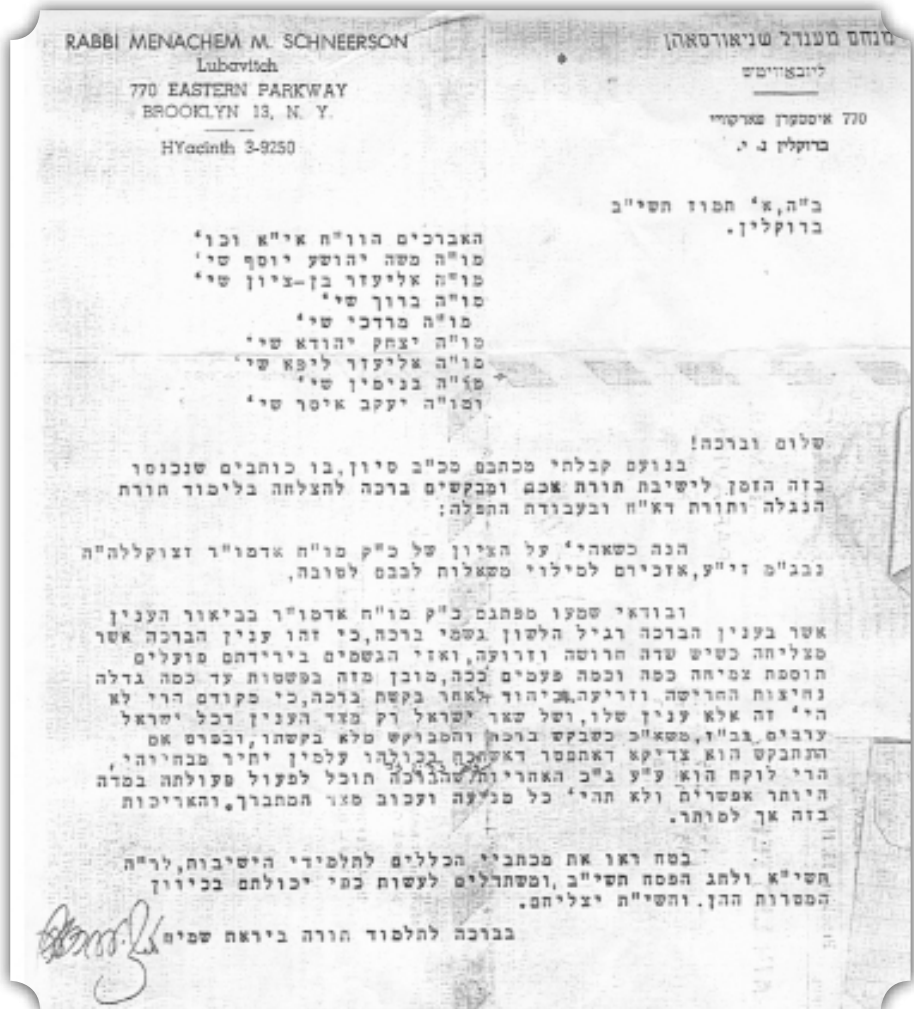
הרבי מתעניין ודואג אישית לכל פרט ופרט, מדריך ומכוון, מעניק שפע ברכות ומוסיף מלים מעודדות לשליח והמחנך הדגול ולאשתו העומדת לימינו ודואגת שבכל אשר יעשה יצליח.

מן שורות המכתבים מבצבצת ועולה הגישה של כ"ק אדמו"ר זי"ע לשלל נושאים, ובראשם יוקר וחשיבות העבודה במוסדות החינוך על טהרת הקודש.

חלק נכבד מהמכתבים נכתבו כמכתב פרטי לנמענים, ונושאים אופי אישי. מכתבים רבים נשלחו כ"מכתב כללי-פרטי" לאנשים רבים, ובו נתווספו קטעי מענות וברכות אישיות בכתב-יד-קדשו של כ"ק אדמו"ר זי"ע. "ומיניה ומיניה יתקלס עילאה".



## חלק א



מכתב לתלמידי ישיבת "תורת-אמת" (וסב החתן בתוכם),  
בקשר לכניסתם ללמוד בישיבה



## ברכת הרבי ללומדי תורתו ושומרי הדרכותיו

מאשר הנני קבלת מכתבו מכ"ג טבת, ונהייתי לקרות בו אשר נקבע **יומו** ליום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע מנהיג הדור, אשר יום סגולה הוא, שכל ההולכים בעקבותיו מצליחם אז בעניינים הכלליים ובמילא גם בעניינים הפרטיים, ומטובו למסור פ"ש בשמי לחבריו שי' אשר בודאי גם הם לומדים תורת כ"ק מו"ח אדמו"ר ושומרים הדרכותיו, ובמילא זכותו הק' מגינה עליהם בזה ובבא, ועיין באגה"ק בתניא סי' כז ובביאורו.

## גודל הענין דהפעילות בקרב הנוער החב"די אין לשער

ב"ה ט"ו סיון תשט"ו

האברך יעקב איסר שי'

שלום וברכה

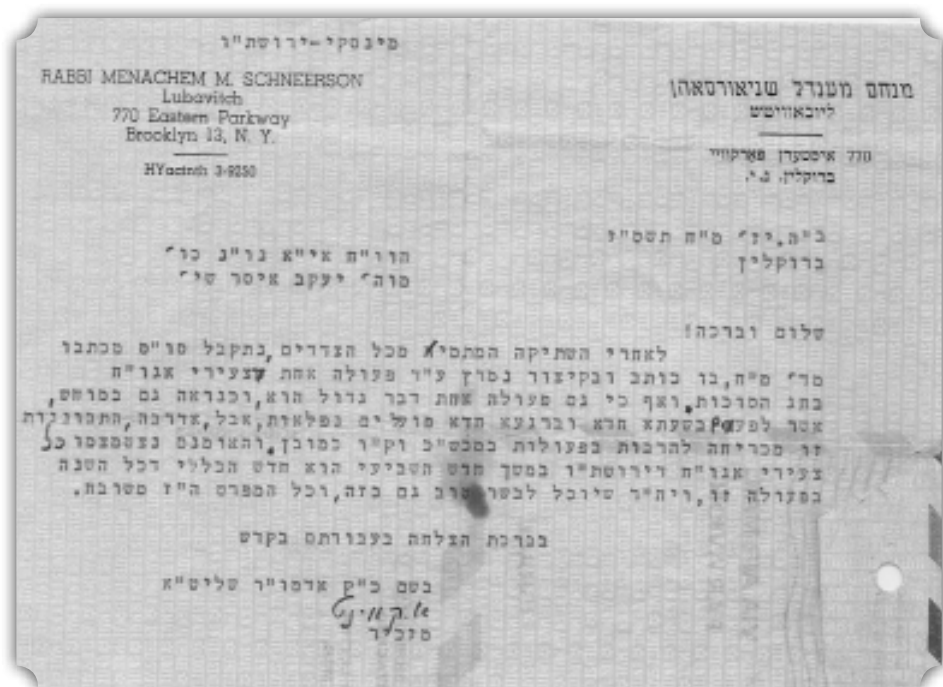
במענה על מכתבו מג' סיון בו כותב אודות הסברא לנסוע ללמוד לכאן בישיבה ושואל חוות דעתי בזה.

ולדעתי הנה לע"ע אין לעשות זה וירבה התמדה בלימוד תורת הנגלה והחסידות, ובעבודת פעילות בקרב הנוער החב"די אשר גודל הענין בזה אין לשער.

ומזה מובן אשר ככל שיוסיפו בזה עדיין אינו מספיק וצריכים להוסיף כהנה וכהנה. וכיון שדורשים זה מאת כאו"א בודאי ניתנו הכחות למלאות הדרישה אף שהנהגה בזה היא כמו ע"ד כבוש ארץ ישראל בגשמיות מעט מעט אגרשנו ויה"ר שיהיה בהצלחה.

בברכה שההתעוררות דזמן מתן תורה דכללות השנה תומשך בכל יום ויום כי הרי יהיו ד"ת חדשים (בלא כ"ף הדמיון) וכלשון רש"י (דברים יא א?) נוסף על מרז"ל הובא ברש"י שם ו' ו'), וכנוסח הברכה שנתקנה ע"י כנסת הגדולה נותן התורה לשון הווה.

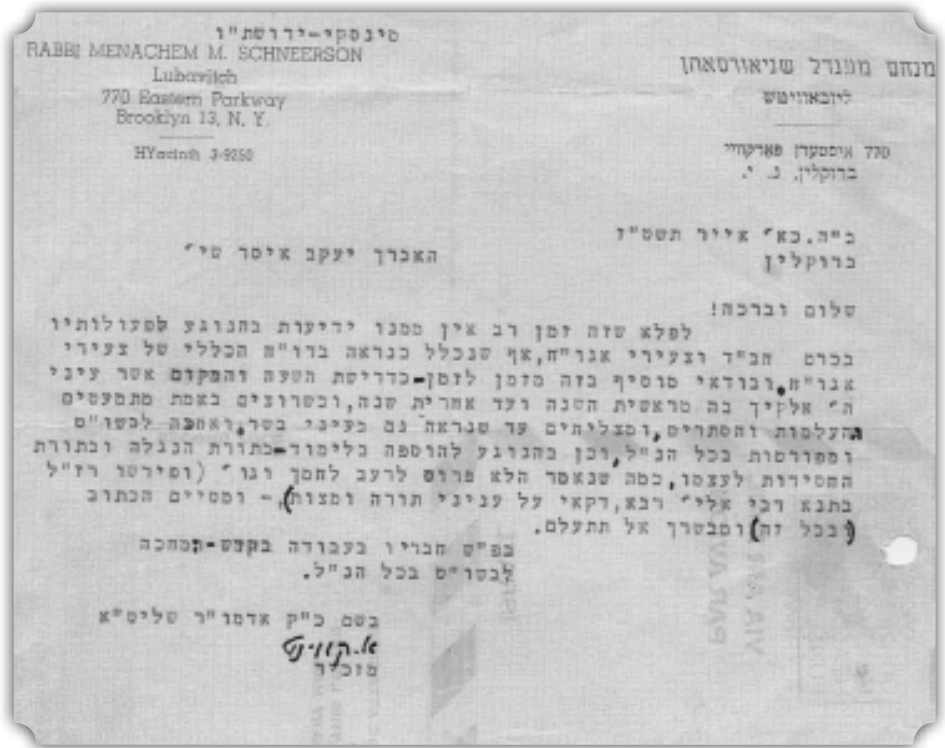
זה עתה נתקבל מכ' מט' סיון - מבש"ט אשר זכאים הם, וזכאים יהיו בתומ"צ, ובהפצת המעיינות חוצה בריש גלי לטוב להם בגו"ר תכה"י.



## להרבות בפעולות בהפצת היהדות

לאחר השתיקה המתמי' מכל הצדדים, נתקבל סו"ס מכתבו מד' מ"ח, בו כותב ובקיצור נמרץ ע"ד פעולה אחת דצעירי אגו"ח בחג הסוכות. ואף כי גם פעולה אחת דבר גדול הוא, וכנראה גם במוש, אשר לפעמים בשעתא חדא וברגעא חדא פועלים בפלאות, אבל, אדרבה, התבוננות זו מכריחה להרבות בפעולות במכש"כ וק"ו כמובן. והאומנם נצטמצמו כל צעירי אגו"ח דירושת"ו במשך חדש השביעי הוא חדש הכללי דכל השנה בפעולה זו, ויה"ר שיוכל לבשר טוב גם בזה, וכל המפרט ה"ז משובח.

בברכת הצלחה בעבודתם בקדש

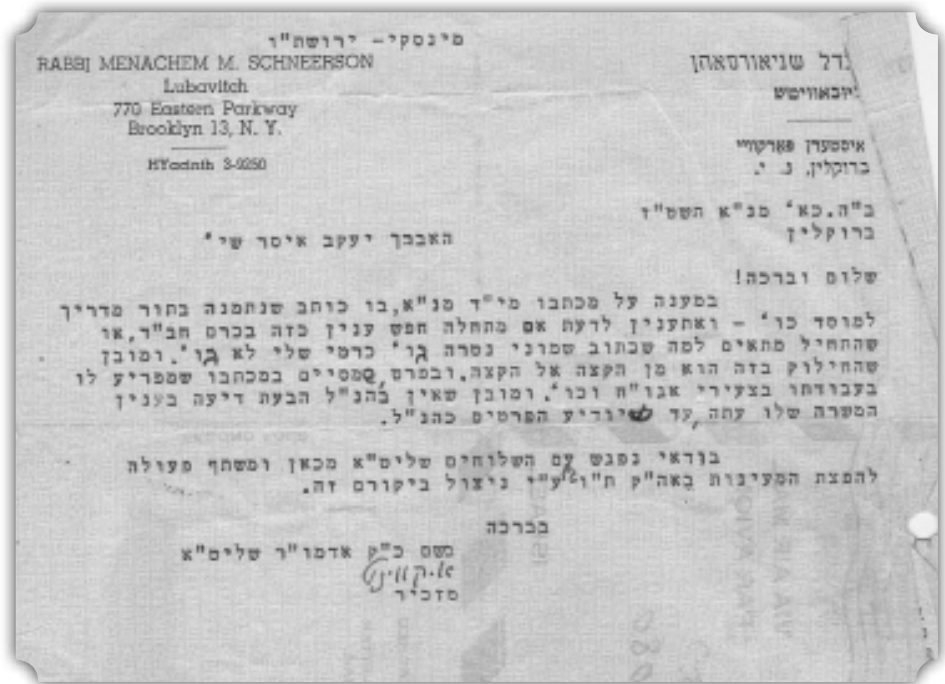


## דיווח על פעולות, וכן בנוגע להוספה בלימוד

לפלא שזה זמן רב אין ממנו ידיעות בהנוגע לפעולותיו בכרם חב"ד וצעירי אגו"ח, אף שנכלל כנראה בדו"ח הכללי של צעירי אגו"ח. ובדאי מוסיף בזה מזמן לזמן - כדרישת השעה והמקום אשר עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, וכשרוצים באמת מתמעטים והעלמות והסתרים, ומצליחים עד שנראה גם בעיני בשר. ואחכה לבשו"ט ומפורטות בכל הנ"ל, וכן בהנוגע להוספה בלימוד - בתורת הנגלה ובתורת החסידות לעצמו, כמה שנאמר הלא פרוס לרעב לחמך וגו' (ופירשו רז"ל בתנא דבי אלי" רבא, דקאי על עניני תורה ומצות) - ומסיים הכתוב (ובכל זה) ומבשרך אל תתעלם.

בפ"ש חבריו בעבודה בקדש - המחכה לבשו"ט בכל הנ"ל.

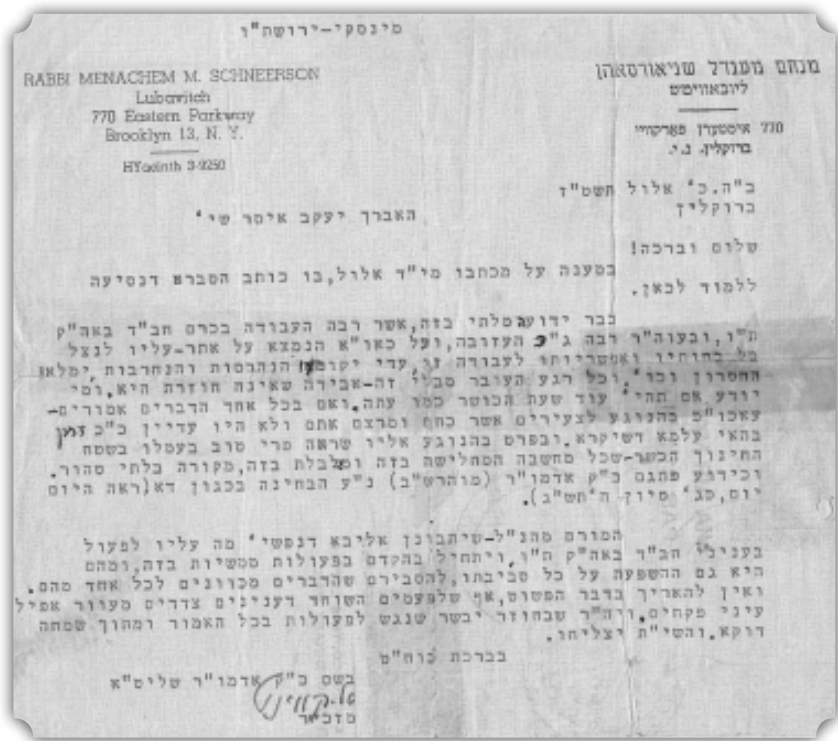




### חיפוש עבודה בכרם חב"ד

במענה על מכתבו מי"ד מנ"א, בו כותב שנתמנה בתור מדי"ך למוסד כו' - ואתענין  
 לדעת אם מתחלה חפש ענין כזה בכרם חב"ד, או שהתחיל מתאים למה שכתוב  
 שמוני נטרה גו' כרמי שלי לא גו'. ומובן שהחילוק בזה הוא מן הקצה אל הקצה.  
 ובפרט, שמיסיים במכתבו שפריע לו בעבודתו בצעירי אגו"ח וכו'. ומובן שאין בהנ"ל  
 הבעת דיעה בענין המשרה שלו עתה, עד שיודיע הפרטים בהנ"ל.

בודאי נפגש עם השלוחים שליט"א מכאן ומשתף פעולה להפצת המעינות באה"ק  
 ת"ז גם ע"י ניצול ביקורם זה.



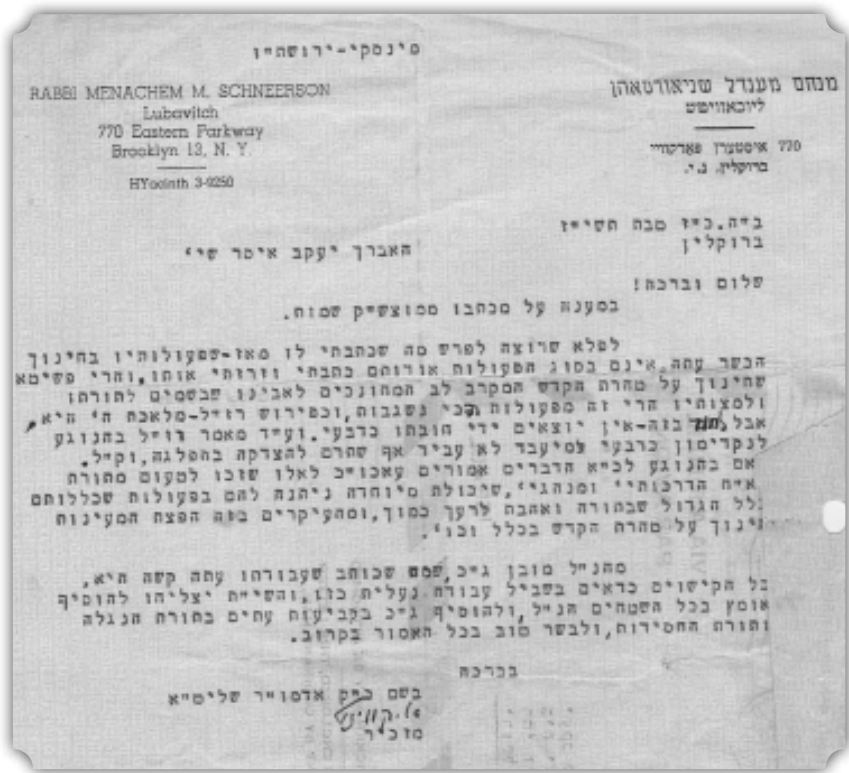
## נסיעה לרבי בעת שצריכים לו בעניני חב"ד באה"ק

במענה על מכתבו מי"ד אלול, בו כותב הסברא דנסיעה ללמוד כאן.

כבר ידועה מלתי בזה, אשר רבה העבודה בכרם חב"ד באה"ק ת"ו ובעוה"ר רבה ג"כ העזובה, ועל כאו"א הנמצא על אחר - עליו לנצל החסרון וכו'. וכל רגע העובר מבלי זה - אבירה שאינה חוזרת היא. ומי יודע אם תהי' עוד שעת הכושר כמו עתה. ואם בכל אחד הדברים אמורים - עאכו"כ בהנוגע לצעירים אשר כחם ומרצם אתם ולא היו עדיין כ"כ זמן בהאי עלמא דשיקרא. ובפרט בהנוגע אליו שראה פרי טוב בעמלו בשטח החינוך הכשר - שכל מחשבה המחלישה בזה ומבלבלת בזה, מקורה בלתי טהור. וכידוע פתגם כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע הבחינה בכגון דא (ראה היום יום, סג' סיון ה'תש"ג).

המורם מהנ"ל - שיתבונן אליבא דנפש' מה עליו לפעול בעניני חב"ד באה"ק ת"ו, ויתחיל בהקדם בפעולות ממשיות בזה, ומהם היא גם ההשפעה על כל סביבתו, להסבירם שהדברים מכוננים לכל אחד מהם. ואין להאריך בדבר הפשוט, אף שלפעמים השוחד דענינים צדדים מעורר אפילו עיני פקחים. ויה"ר שבחזור יבשר שנגש לפעולות בכל האמור ומתוך שמחה דוקא. והשית"ת יצליחו.

בברכת כוח"ט

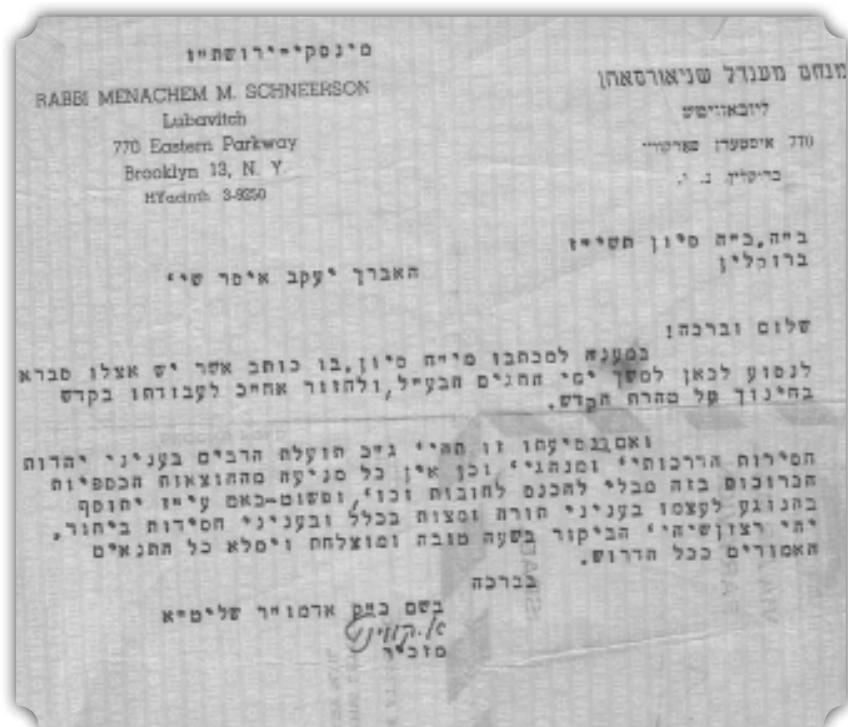


## גודל מעלת העבודה בחינוך עטה"ק, על אף הקשיים

במענה על מכתבו ממוצש"ק שמות.

לפלא שרוצה לפרש מה שכתבתי לו מאז - שפעולותיו בחינוך הכשר עתה אינם בסוג הפעולות אודותם כתבתי וזרזתי אותו, והרי פשיטא שחינוך על טהרת הקדש המקרב לב המחונכים לאבינו שבשמים לתורתו ולמצותיו הרי זה מפעולות הכי נשגבות, וכפירוש רז"ל - מלאכת ה' היא, אבל לחוד בזה אין יוצאים ידי חובתו כדבעי. וע"ד מאמר רז"ל בהנוגע לנקדימון כדבעי למיעבד לא עביד אף שתרם להצדקה בהפלגה, וק"ל. אם בהנוגע לכ"א הדברים אמורים עאכו"כ לאלו שזכו לטעום מתורת דא"ח הדרכותי ומנהגי, שיכולת מיוחדת ניתנה להם בפעולות שכללותם הכלל הגדול שבתורה ואהבת לרעך כמוך, ומהעיקרים בזה הפצת המעינות וחינוך על טהרת הקדש בכלל וכו'.

מהנ"ל מובן ג"כ, שמה שכותב שעבודתו עתה קשה היא, כל הקישוים כדאים בשביל עבודה נעלית כזו, והשי"ת יצליחו להוסיף אומץ בכל השטחים הנ"ל, ולהוסיף ג"כ בקביעות עתים בתורת הנגלה ותורת החסידות, ולבשר טוב בכל האמור בקרוב.



## נסיעה לרבי - כשתהי' מזה תועלת הרבים

במענה למכתבו מ"ח סיון, בו כותב אשר יש אצלו סברא לנסוע לכאן למשך ימי החגים הבע"ל, ולחזור אח"כ לעבודתו בקדש בחינוך על טהרת הקדש.

ואם בנסיעתו זו תהי' ג"כ תועלת הרבים בעניני יהדות חסידות הדרכותי' ומנהגי' וכן אין כל מניעה מההוצאות הכספיות הכרוכות בזה מבלי להכנס לחובות וכו', ופשוט - באם עי"ז יתוסף בהנוגע לעצמו בעניני תורה ומצות בכלל ובעניני חסידות ב"חוד, יהי רצון שיהי' הביקור בשעה טובה ומוצלחת וימלא כל התנאים האמורים ככל הדרוש.

מינסקי-ירושת"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
NYcedinh 3-6250

מנהטן מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש  
770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ם ס"ה השי"ם  
ברו קליין, נ. י.

האברך חש"ח אי"א נ"ו מלאכה  
מלאכה שמים וכו'  
פוח"י יעקב איסר שי"א

שלום וברכה!  
במקנה על חודעתו אודות קשו"ה שלו עם  
כ"ג ח"י בשעה טובה ומוצלחת,  
הנה יה"ר מהשי"ת שיהיו בשעה טובה  
ומוצלחת ולבנין עדי עד על יסודי התורה והסוזה כפי  
שהם מצויים במאור שפתורה זוהי תורה החסידות.

בברכה פול טובו זלמא

J187  
NJ77  
BROOKLYN NY 11 27 60SP

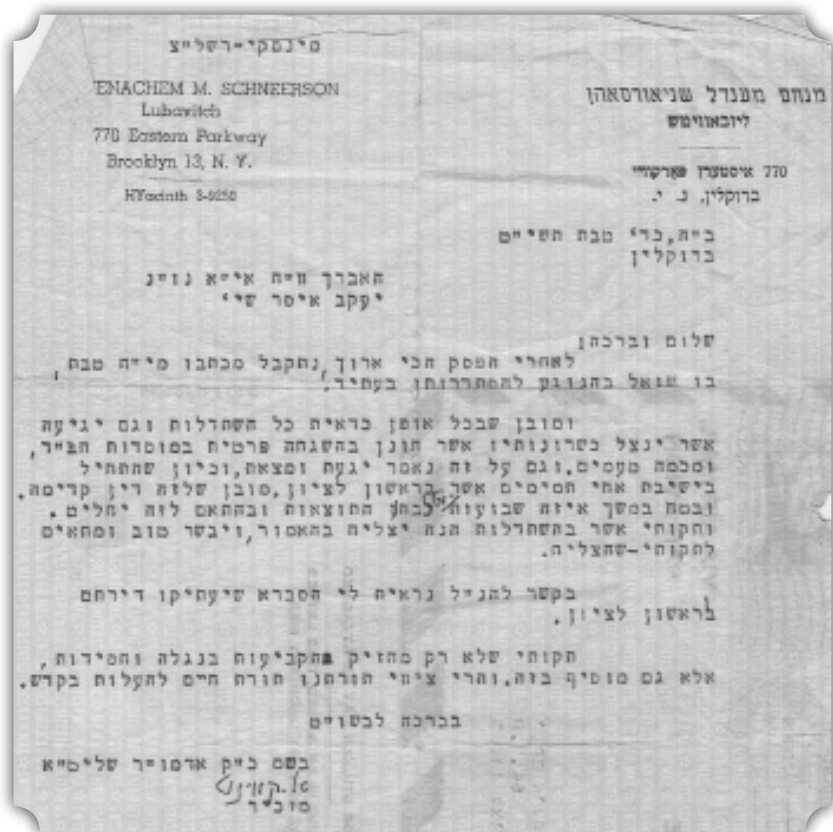
MINSKY DISKIN ORPHANAGE JERUSALEMISRIEL

YEHI HASKIDUCE BESHOO TOIVO UMUZLACHS  
MENACHEM SCHNEERSON

CLL 77

### מכתב ומברק בקשר לקישורי התנאים





## לנצל כשרונותיו במוסדות חב"ד

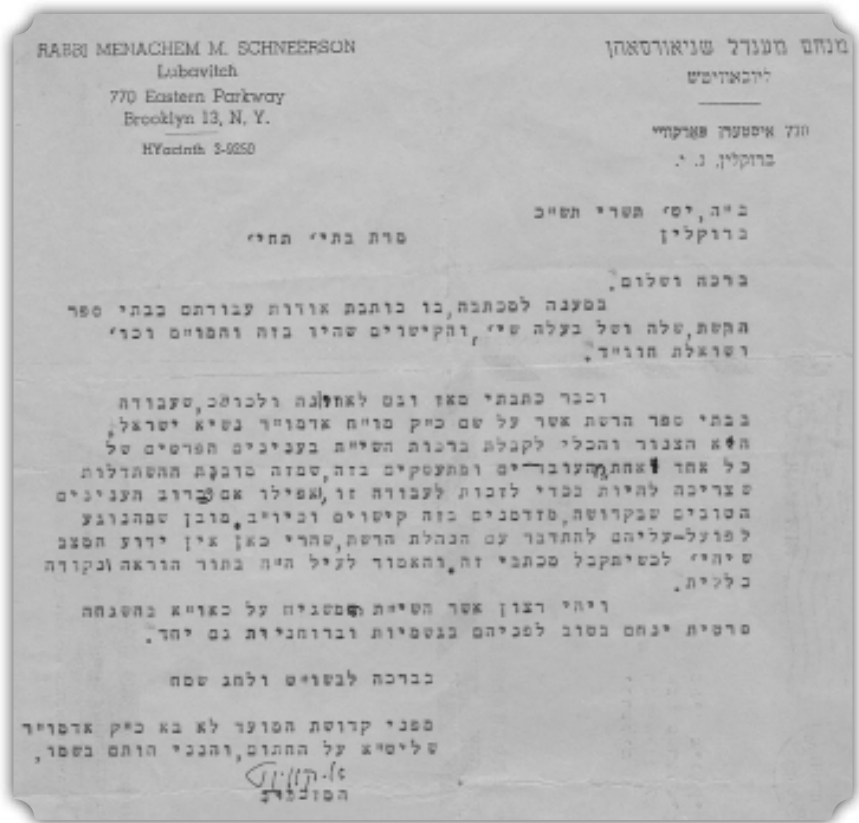
לאחרי הפסק הכי ארוך, נתקבל מכתבו מי"ח טבת, בו שואל בהנוגע להסתדרותו בעתיד.

ומובן שבכל אופן כדאית כל השתדלות וגם יגיעה אשר ינצל כשרונותיו אשר חונן בהשגחה פרטית במוסדות חב"ד, ומכמה טעמים. וגם על זה נאמר יגעת ומצאת, וכיון שהתחיל בישיבת אחי תמימים אשר בראשון לציון, מובן שלזה דין קדימה. ובטוח במשך איזה שבועות יוכל לבחון התוצאות ובהתאם לזה יחליט. ותקותי אשר בהשתדלות הגה יצליח בהאמור, ויבשר טוב ומתאים לתקותי - שהצליח.

בקשר להנ"ל נראית לי הסברא שיעתיקו דירתם לראשון לציון.

תקותי שלא רק מחזיק הקביעות בנגלה וחסידות, אלא גם מוסיף בזה. והרי ציווי תורתנו תורת חיים להעלות בקדש.

בברכה לבשו"ט



## העבודה בב"ה"ס הרשת - כלי לקבלת ברכת השי"ת



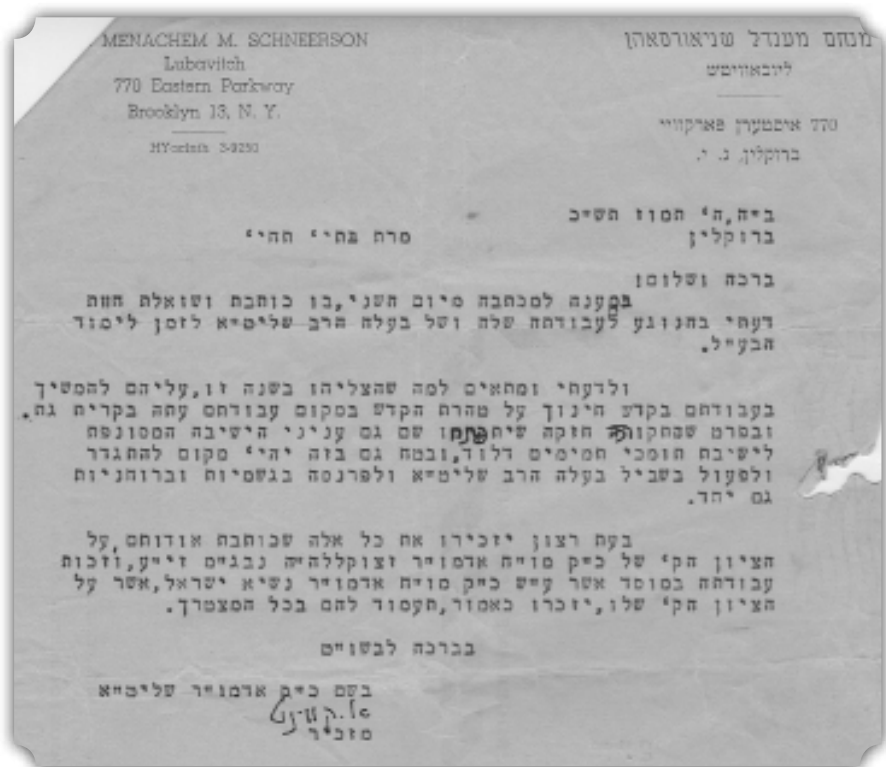
מרת בת' תחי'  
ברכה ושלום.

במענה למכתבה, בו כותבת אודות עבודתם בבתי ספר הרשת, שלה ושל בעלה ש"י,  
והקישורים שהיו בזה והמו"מ וכו' ושואלת חו"ד.

וכבר כתבתי מאז וגם לאחרונה ולכו"כ, שעבודה בבתי ספר הרשת אשר על שם כ"ק מו"ח  
אדמו"ר נשיא ישראל היא הצנור והכלי לקבלת ברכות השי"ת בענינים הפרטים של כל אחד  
ואחת העובדים ומתעסקים בזה, שמזה מובנת ההשתדלות שצריכה להיות בכדי לזכות  
לעבודה זו, ואפילו אם כרוב הענינים הטובים שבקדושה, מזדמנים בזה קישורים וכיו"ב.  
מובן שבהנוגע לפועל - עליהם להתדבר עם הנהלת הרשת, שהרי כאן אין ידוע המצב שיהי'  
לכשיתקבל מכתבי זה. והאמור לעיל ה"ה בתור הוראה ונקודה כללית.

ויהי רצון אשר השי"ת והמשיגח על כאו"א בהשגחה פרטית ינחם בטוב לפניהם  
בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה לבשו"ט ולחג שמח



## בהתאם להצלחה, להמשיך בעבודת הק'

מרת בת' ת'י

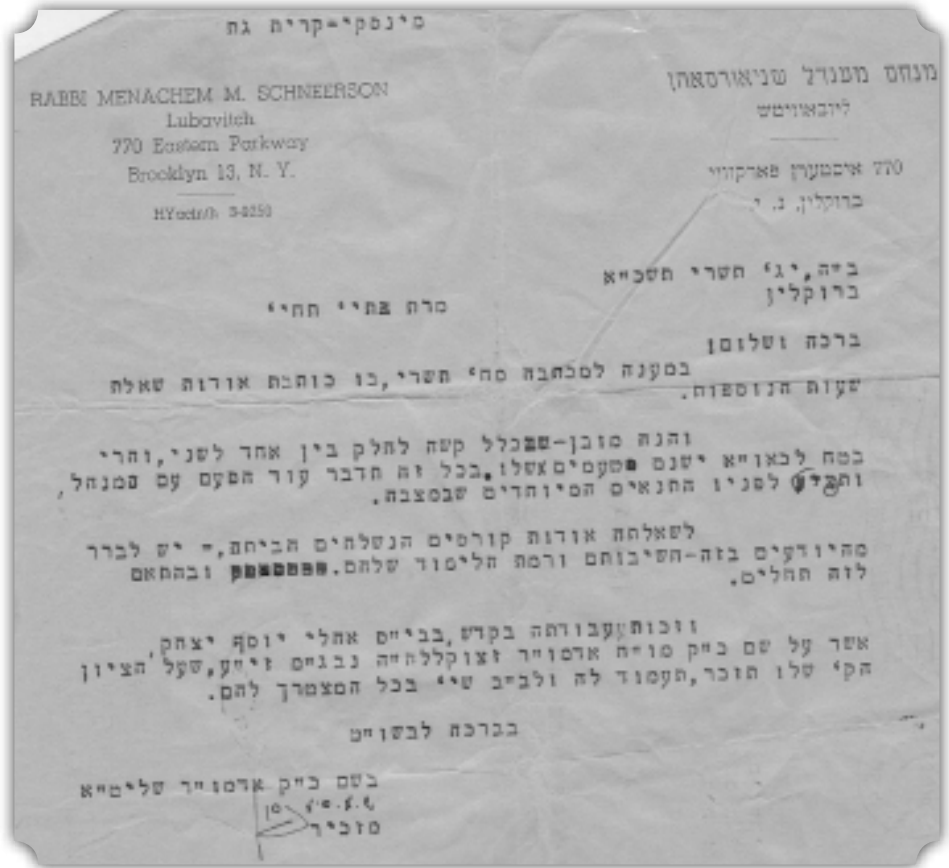
ברכה ושלום!

במענה למכתבה מיום השני, בו כותבת ושואלת חוות דעתי בהנוגע לעבודתה שלה ושל בעלה הרב שליט"א לזמן לימוד הבע"ל.

ולדעתי ומתאים למה שהצליחו בשנה זו, עליהם להמשיך בעבודתם בקדש הינוך על טהרת הקדש במקום עבודתם עתה בקרית גת ובפרט שהתקוה חזקה שיתפתחו שם גם עניני הישיבה המסונפת לישיבת תומכי תמימים דלוד, ובטח גם בזה יהי' מקום להתגדר ולפעול בשביל בעלה הרב שליט"א ולפרנסה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותבת אודותם, על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, וזכות עבודתה במוסד אשר ע"ש כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל, אשר על הציון הק' שלו, יזכרו כאמור, תעמוד להם בכל המצטרך.





## שעות נוספות וקורסים מהבית

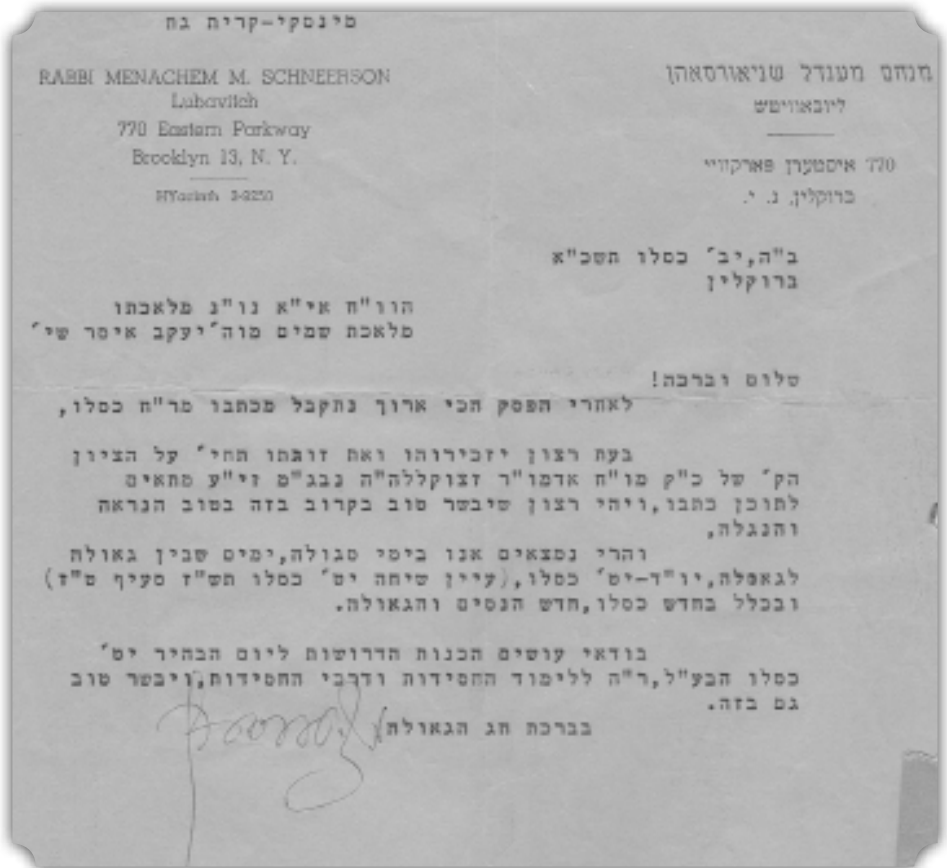
ברכה ושלום!

במענה למכתבה מח' תשרי, בו כותבת אודות שאלת שעות הנוספות.

והנה מובן - שבכלל קשה לחלק בין אחד לשני, והרי בטח לכאורה ישנם טעמים משלו, בכל זה הדבר עוד הפעם עם המנהל, ותפרט לפניו התנאים המיוחדים שבמצבה.

לשאלתה אודות קורסים הנשלחים הביתה, יש לברר מהיודעים בזה - חשיבותם ורמת הלימוד שלהם. ובהתאם לזה תחליטי.

וזכות עבודתה בקדש, בב"ס אהלי יוסף יצחק אשר על שם כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נב"מ ז"ע, שעל הציון הק"י שלו תזכר, תעמוד לה ולב"ב שי' בכל המצטרך להם.



## הכנות הדרושות לי"ט כסלו

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מר"ח כסלו,  
בעת רצון יזכירוהו ואת זוגתו תחיל' על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר  
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מתאים לתוכן כתבו, ויהי רצון שיבשר טוב בקרוב בזה בטוב  
הנראה והנגלה,  
והרי נמצאים אנו בימי סגולה, ימים שבין גאולה לגאולה, יו"ד-יט' כסלו, (עיין  
שיחה יט' כסלו תש"ז סעיף ט"ז) ובכלל בחדש כסלו, חדש הנסים והגאולה.  
בודאי עושים הכנות הדרושות ליום הבהיר יט' כסלו הבע"ל, ר"ה ללימוד  
החסידות ודרכי החסידות, ויבשר טוב גם בזה.  
בברכת חג הגאולה



## השפעת המורה חזקה מחומר הלימודים

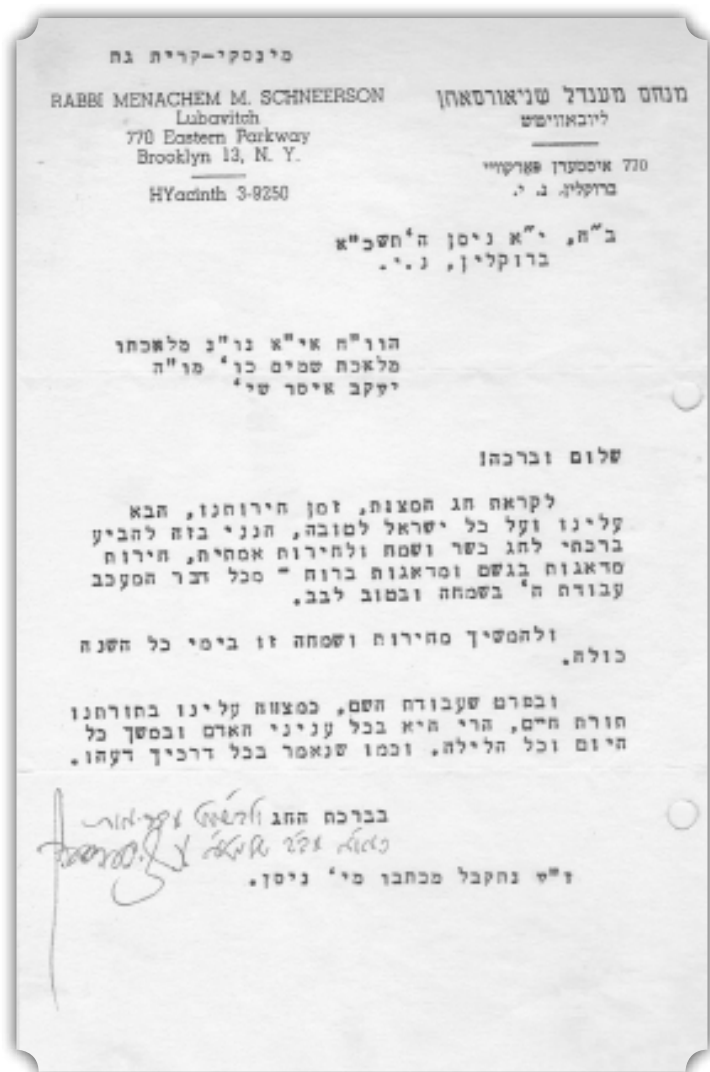
במענה למכתביו מכ"ט טבת והקודמו, בו שואל אודות לימודו עם מבוגרים והספיקות בזה.

ולפלא, וכן גם מה שכותב שהלימוד מוגדר, שהרי כיון שהוא המורה - אפילו את"ל שאינו יכול לשנות ספרי הלימוד הרי דבורו והסברתו ברשותו הוא לגמרי. ועיי"ז יש לפעול יותר מאשר עיי"ז שקוראים אח"כ בספר לימוד וכיו"ב. ובפרט כשיתבל דבריו בסיפורים וכיו"ב המושכים את הלב. כן יש לנצל ההיכירות וההתקרבות עם התלמידים - ות שי' גם לאחרי שיעור לימודם וכו'. ועאכ"כ שכבר התחיל בהאמור, וק"ל.

ולהודעתו מזוגתו תחי',

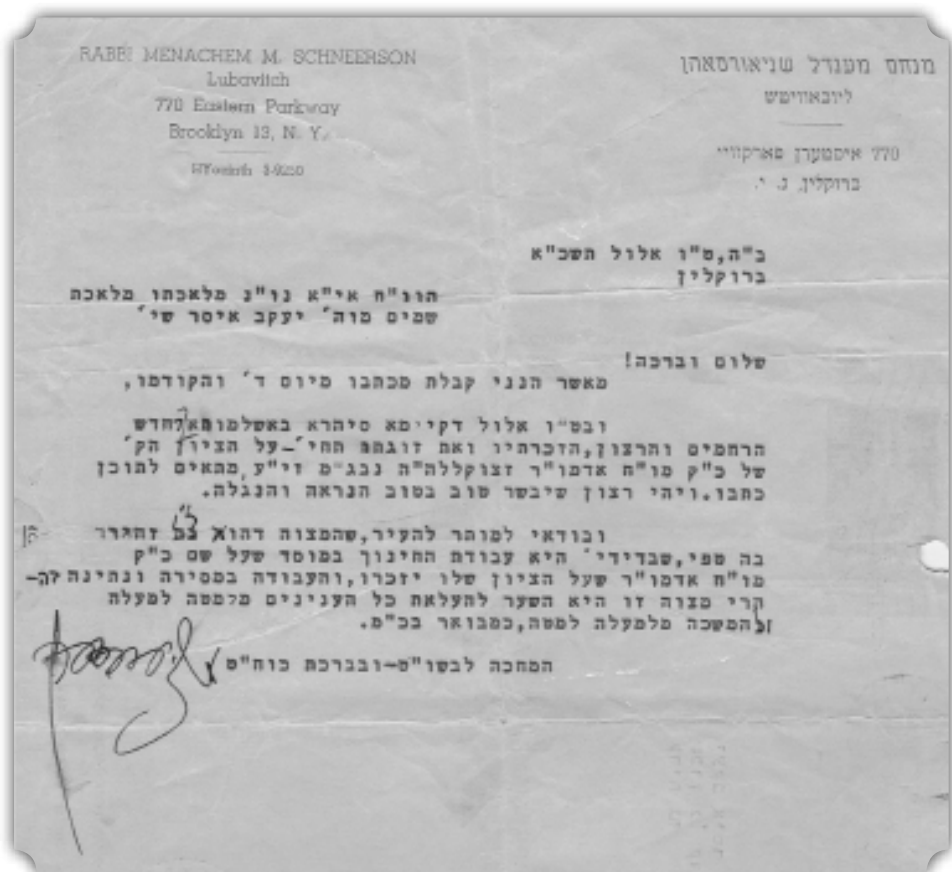
השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחוי"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.



## ברכה לבריאות

מכתב כללי-פרטי לקראת חג הפסח תשכ"א.  
בשולי המכתב הוסיף כ"ק אדמו"ר זי"ע ברכה פרטית בכת"ק: "בברכת החג  
ולבשו"ט מבריאות כאו"א מב"ב שליט"א".



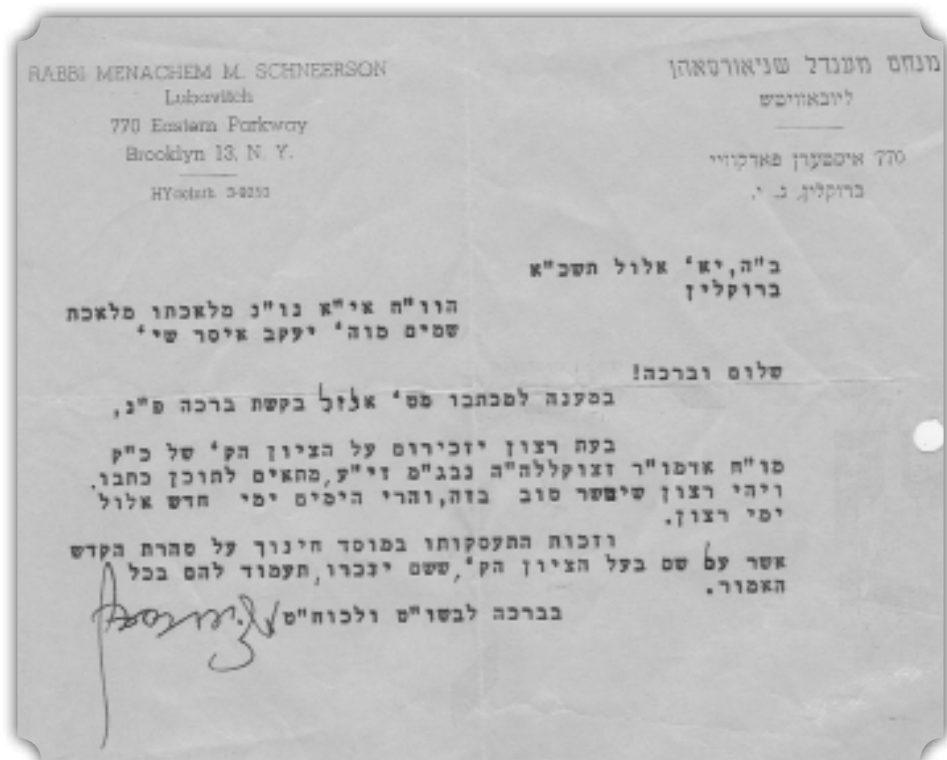
## העבודה במוסדות הרבי - מצוה דהוא צ"ל זהיר טפי

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ד' והקודמו,

ובט"ו אלול דקיימא סיהרא באשלמותא דחדש הרחמים והרצון, הזכרתיו ואת זוגתו  
תחי' - על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע, מתאים לתוכן כתבו.  
ויהי רצון שיבשר טוב בטוב הנראה והנגלה.

ובודאי למותר להעיר, שהמצוה דהוא צ"ל זהיר בה טפי, שבדידי' היא עבודת החינוך  
במוסד שעל שם כ"ק מו"ח אדמו"ר שעל הציון שלו יזכרו, והעבודה במסירה ונתינה  
בה - הרי מצוה זו היא השער להעלאת כל הענינים מלמטה למעלה ולהמשכה מלמעלה  
למטה, כמבואר בכ"מ.

המחכה לבשו"ט - ובברכת כוח"ט



## זכות ההתעסקות במוסד חינוך על טהרת הק'

מענה למכתבו מט' אלול בקשת ברכה פ"ג,

בעת רצון יזכירום על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, מתאים לתוכן כתבו. ויהי רצון שיבשר טוב בזה, והרי הימים ימי חדש אלול ימי רצון. וזכות התעסקותו במוסד חינוך על טהרת הקדש אשר על שם בעל הציון הק' ששם יזכרו, תעמוד להם בכל האמור.

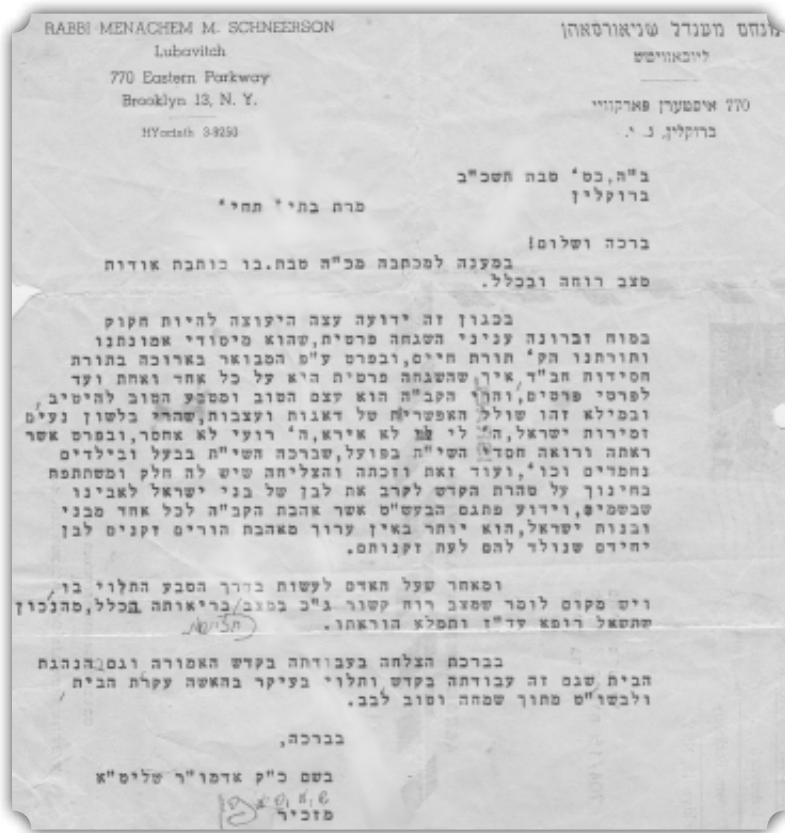
בברכה לבשו"ט ולכוה"ט



## ברכת הצלחה בעבודת הק'

מכתב כללי-פרטי לקראת חג הפסח תשכ"ב.

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף עידוד וברכה בסיום המכתב: "בברכת החג ולהצלחה בעבודה"ק".



## ה' רועי לא אחסר

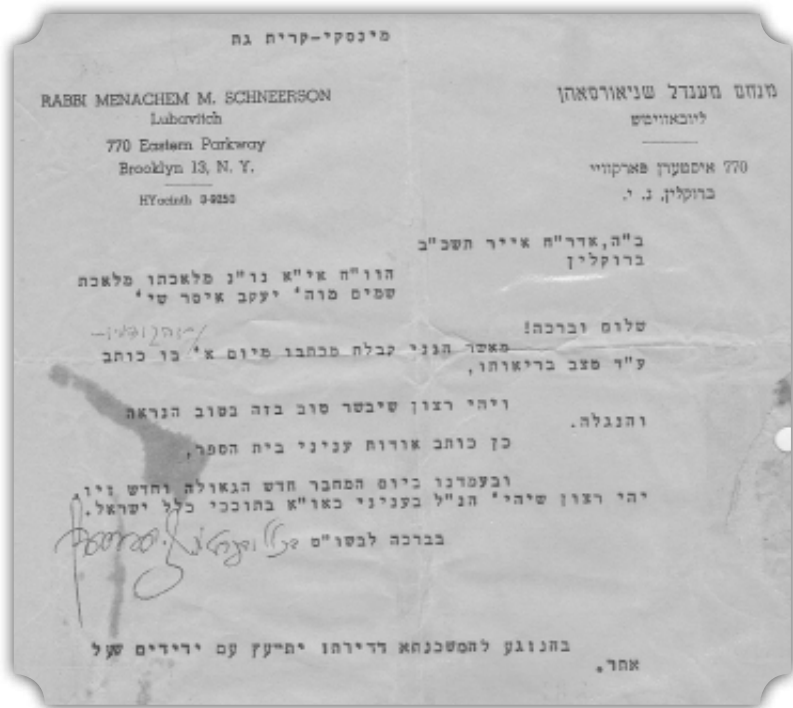
מענה למכתבה מכ"ה טבת. בו כותבת אודות מצב רוחה ובכלל.

בכגון זה ידועה עצה היעוצה להיות חקוק במוח זכרונה עניני השגחה פרטית, שהוא מיסודי אמונתנו ותורתנו הק' תורת חיים, ובפרט ע"פ המבואר בארוכה בתורת חסידות חב"ד, איך שהשגחה פרטית היא על כל אחד ואחת ועד לפרטי פרטים, והר"ן הקב"ה הוא עצם הטוב ומטבע הטוב להיטיב ובמילא זהו שולל האפשרות של דאגות ועצבות, שהרי כלשון נעים ומירות ישראל, ה' לי לא אירא, ה' רועי לא אחסר, ובפרט אשר ראתה חסדי השי"ת בפועל, שברכה השי"ת בבעל ובילדים נחמדים וכו', ועוד זאת וזכותה והצלחתה שיש לה חלק ומשתתפת בחינוך על טהרת הקדש לקרב את לבן של בני ישראל לאבינו שבשמים, וידוע פתגם הבעש"ט אשר אהבת הקב"ה לכל אחד מבני ובנות ישראל, הוא יותר באין ערוך מאהבת הורים זקנים לבן יחידם שנוולד להם לעת זקנותם.

ומאחר שעל האדם לעשות בדרך הטבע התלוי בו, ויש מקום לומר שמצב רוח קשור ג"כ במצב חלישות בריאותה בכלל, מהנכון שתשאל רופא עד"ז ותמלא הוראתו.

בברכת הצלחה בעבודתה בקדש האמורה וגם בהנהגת הבית, שגם זה עבודתה בקדש. ותלוי בעיקר בהאשה עקרת הבית, ולבשו"ט מתוך שמחה וטוב לבב.





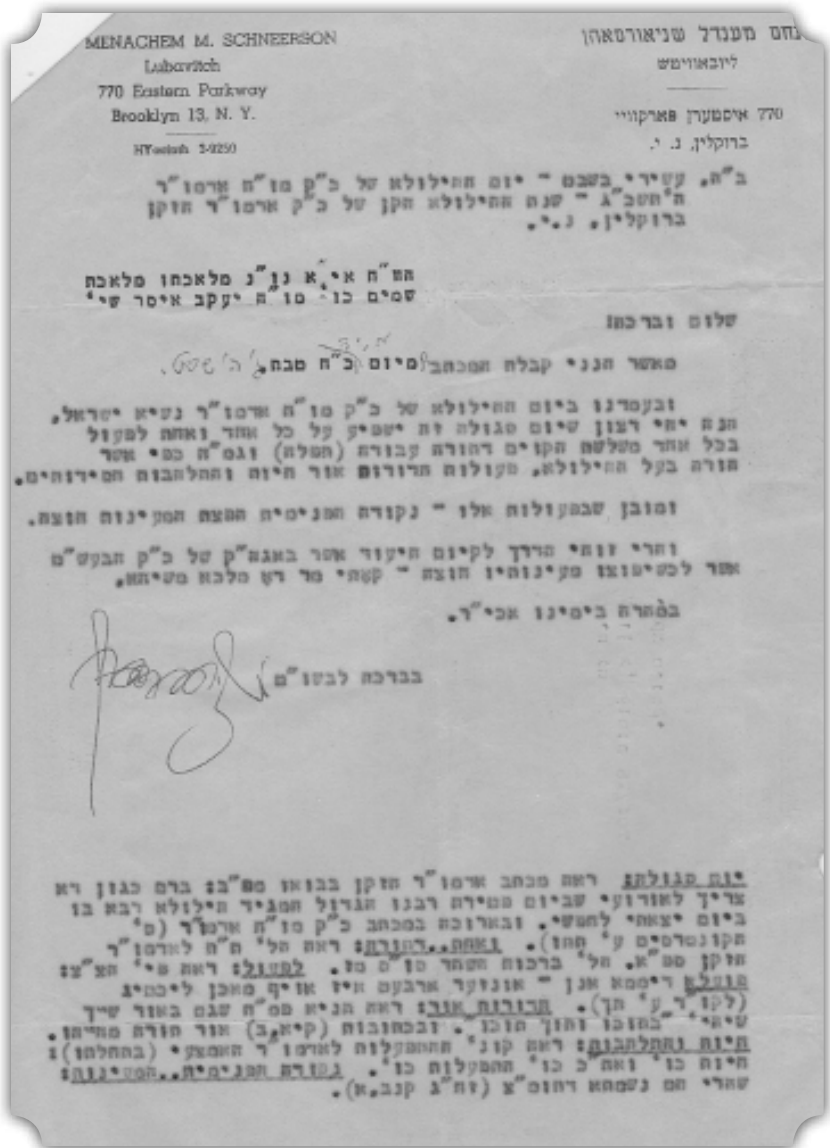
## להתייעץ עם ידידים בנוגע למשכנתא

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום א' - והקודמיו - בו כותב ע"ד מצב בריאותו.  
 ויהי רצון שיבשר טוב בזה בטוב הנראה והנגלה.  
 כן כותב אודות עניני בית הספר,  
 ובעמדנו כיום המחבר חדש הגאולה וחדש זיו, יהי רצון שיהי הנ"ל בעניני כאו"א  
 בתוככי כלל ישראל  
 בברכה לבשו"ט בכלל ובפרט,  
 בהנוגע להמשכנתא דדירתו יתייעץ עם ידידים שעל אחר.



בשו"ט מהצלחה בעבודת הק' - חינוך על טהרת הק'

מכתב כללי-פרטי מה' מנחם-אב תשכ"ב.  
בסיום המכתב הוסיף כ"ק אדמו"ר זי"ע בכת"ק: "בברכת לבשו"ט מהצלחה בעבודה ק'  
חינוך עטה"ק".



### מאשר הנני קבלת המכתבים

הוסיף בתחילת המכ' בכת"ק את פירוט תאריכי המכתבים שנתקבלו במשך אותה התקופה (עובדה המצביעה על תכיפות שילוח המכתבים והדו"חות אל רבינו):

"מאשר הנני קבלת המכתבים מיום א, יד, ו כ"ח טבת, ג', ה' שבט.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 18, N. Y.  
NYcath 3-9250

מחם מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש  
770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה ימי הגאולה יב"יג הסוד, ה'תשכ"ג  
שנה קן להחלקות רבנו חזקן -  
ברוקלין, נ. י.

הח"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים  
כו' מו"ח יקבב איסר שי'  
ודו"ג סרה בהי' הי'

שלום וברכות

מאשר חנני קבלת סכתבואם סכ"ז סיון, מוצש"ק קרה ושלפניאם.

נסעניג'י ימים אלה קדמה לגאולה זו המלה ובקשה בעל הגאולה,  
הוא כ"ק מו"ח ארסו"ד נשיא ישראלו יהי ה' אליקינו עמנו כאשר הי' עם  
אבותינו אל יקרבנו ואל יטשנו - וכפי שפירשה וביארה - ל' המלה ובקשה,  
וחוכמה.

וחמלה קדמה - וכפי' חנני בכחוב (שאמרנו אז כ"ק מו"ח ארסו"ד)  
ל' הבטחה, אשר ראו כל עמי הארץ כי נחשים בו, תו"י' לי בעזרי גו'  
וגמלו כל טוב.

ובכל שנה ושנה בקדמה ימים אלה - עם רצון היא לכאול' וחתקוריה  
לחלמות טובות ללכת ברכי אבות בעלי ספירת נפש על החוס"א, ובפרט  
הענינים עליהם ספר נששו בעל הגאולה, ועי' ל' ה' אליקינו עמו ואינו און  
ועל, כ"א ילך מחיל אל חיל, ועדי' היכן - קד יראה אל אליקים בגיון,  
בגאולה המלחיה האמיתיה והשלימה.

הב"ה סוד' יקראו יקראו

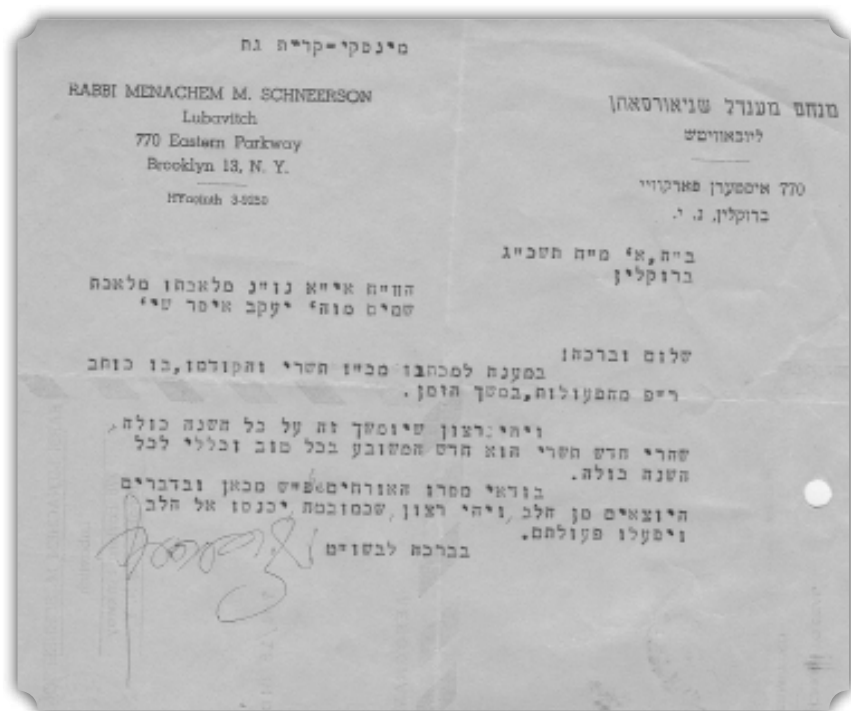
בברכה אב"ט ס"א וצ"ב  
*[Handwritten signature]*

קדמה לגאולה: ראה בהרמיהו בקונטרס יב"יג הסוד חרצ"א (ס' הקונטרסים  
קדמה ואילך). קבלת ובקשה: ראה חוסמות לחו"א סד"ה וצ"ב נחמ"י. וגמלו  
והשם: ראה זיק ר' ס' ה"ה. תו"י' לי' וגמלו כו"ז: ראה ר"ה תו"י' לי' זר' ה'  
הגומל - בקונטרס חנ"ל. ה' אליקינו: און ועמלו: ראה לקו"ח בהרשענו ר"ה  
לא תמים וביאורו. ילך מחיל אל חיל: ברכות מסופות היוצא כו'. אבל אר"ז  
בשו"ע שלו (או"ח ר"ס קנה) הביא לפס"ד הגירסא בל היוצא כו'. וצ"ב  
היבנו: מדרש חללים מסור מר.

ז"ע נהקבל סכתביו סמוצש"ק בלק, פנחס.

### בשורות טובות - בכלל ובפרט

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף: "הפ"ג שבמכ' יקראו עה"צ"  
"בברכה לבשו"ט בכלל ובפרט".



## ”בודאי מסרו האורחים פרישת-שלום מכאן”

במענה למכתבו מכ"ז תשרי והקודמו, בו כותב ר"פ מהפעולות, במשך הזמן. ויהי רצון שיומשך זה על כל השנה כולה, שהרי חדש תשרי הוא חדש המשובע בכל טוב וכללי לכל השנה כולה. בודאי מסרו האורחים שיש מכאן ובדברים היוצאים מן הלב, ויהי רצון, שכסובתם יכנסו אל הלב ויפעלו פעולתם. בברכה לבשוים.

מחנה מענדל טניאורטאון  
ליובאוויטש  
770 איסטמן פארקוויי  
ברוקלין נ. י.

RAEBS MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
NYcedan 9-2232

ב"ה ח' כסלו, ה'תשכ"ג  
ברוקלין, נ. י.

הח"ח אי"א נ"נ מלאכתו מלאכת  
שמים כו"ס ה יעקב איסר ט"י

שלום וברכה!  
מאד אנני קבלת מכתבו מיום ב' פ"ח תשכ"ג  
ובזאתנו משובעת פרשת אלה חולדות, וע"ס מאד הירוע מעשה  
אבות סימן לבנים, הרי יש למרש ולרמו כמה פרטים מפרשה זו בחי  
כל אחד מבני ישראל.  
שלכל איש ישראל אחד צדיק נאמר רשע יש שחי נשמות שחן שחי  
נשמות, נפש אחת מצד הקליפה וספ"א - עשו, ונפש השניה היא חלק  
אלוקה ממעל ממש - יעקב.  
ויצא הריאשון, עשו, הוא נה"ב ויצר הרע דאקרי' טעניחא,  
ואיש שדה הוא, מהוץ לעיר אלקינו והמכה.  
ויעקב, נה"א ויצ"ם, איש חם, כי אפילו בשעת החטא היה  
באמנה אלו, יושב אהלים, כמו שנצטוו לא לחתו בראה (אלא) לשבת  
ישרה, וחוא ע"י ישיבתו באהלים, אהלי שם ועבר, אהלי חורה שבכתב  
וחורה שקעל מה, ע"י הלימוד בא לידי מעשה, ס"ע ומל"ח, שחוא  
הקיקר וקושה דירה לו ית' בתחוננים.  
שלכן ויר"ו (של יעקב) אותה בעקב עשו, כי ירידה נה"א  
למטה והחלבושה בגוף ונה"ב היא כנ"ל, כדי להקנים ע"י קיום  
הצדיק בא השדה וצודה לי ציד ועשה לי מסקמים) ולעשות עולם הזה  
החתון שיהן החתון למטה ממנו, דירה לו ית'.  
לדועה חורה תבעט"ם כי חראה חמור וגו' עזוב הקצוב צמו,  
לברר את הגוף ולזככו ולא לשברו בסיגופים.  
ועיכ"ן ברון יהי' מכל השמים ומטמני הארץ ורוב דגן וחירוש  
וגו', כרד"ו זה מקרא משנה חלמוד אגדה וכו', וכפשוטו מכל השמים  
ומטמני הארץ ורוב דגן וחירוש וגו'.  
ויהי רצון שיקום כל זה בחי כל אחד ואחד גם עתה,  
ובכללות ישראל - בביאת משיה ערקנו, אשר ירחיב ה' לנו,  
ועד לקיום תיקור ומרצה ימה וקדמה וצפונה ונגבה, ופריו בארץ.  
ברכה לבשו"ט  
מנחם מענדל טניאורטאון

שלכל, משה: חניא ספ"א ורס"ב. ושלום, ושלום: למעלה, בבחי' אני  
עשיתי - גמול, בירידתן למטה לחתלבש בגוף גמול. וראה זה"ב  
צד, ספ"ב, גמ"ב ויעת"ל. גמ"א ויעת"ל ראה קיצורים ותקרות לחניא  
ע"י פא ואילן, דאקרי' טעניחא: ראה זה"א קטמ"ב, מהוץ, והמכה  
כס"ג ציון שדה חרש (ירמי' כו, ית). וראה זה"א קטב, א"ר פ  
ואם בשרה ימצא חס"ב לרבנו חזקן. ויעקב, לעבת, ראה תו"ר פ  
וישלה. אפילו, אחו: חניא ספ"ד. עמ, מהו אוה ת עת"פ יושב  
אהלים, ס"ע ומל"ח: שם ועבר (אוח"ת שם). השיקר ופושע: ראה  
חניא פל"ד לו. ויר"ו, אונות: בחכ" (יו"ד) איהביר"ו (ראה ר"ה  
בכ"ה בכסלו (בה"א וכו'). האיות, המסקמים: הוא ממסד השכינה  
לבני כללות ישראל (חניא פכ"ו ת"ו חכ"א ע"נא, ע"ב). חורה  
הקטנת: חיוס יום כה שבט. ר"ת כי חראה חמור חש"ד (ספר המסורים  
חש"ד ע"ג 146). לברר, ולזככו: חינו צודה, מסקמים. ברד"ו ב"ר  
ספ"ג, ג. ירחיב, הארץ: ראה רמב"ן חולדות כו, כ. וקדמה, ונגבה:  
נתלה בלי מצרים (שבת קיט, ספ"א), שלא במרה (ב"ר פ"א א, ז).

### בשו"ט בעניני הכלל והפרט

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף בשולי המכתב:  
"הפ"נ יקראו על הציון הק'. המכ" דכ"א אלול והפ"נ נתקבלו בעתם".  
"בברכה לבשו"ט בעניני הכלל והפרט".

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
NYacinh 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש

770 איסטון פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ע"פ, ערב ימי הגאולה יב-יג חסדו חודש הגאולה, ה'תשכ"ב  
ברוקלין, נ. י.

הו"ה אי"א נו"נ פלאכתו מלאכה  
שמים כו' מו"ה יעקב איסר שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת טכתבו סיום ה' חסדו והקודש.  
לבבנו משה פרשת וחסה משה אהרן גו' ויגבול שקדיהם  
ובסדרנו בירב ימי הגאולה יב-יג חסדו, באולה כ"ק מו"ה אדמו"ר  
נשיא רח"ל בחר רישא גופא אזיל,  
יהי רצון שיהי' נשיאות קאש כל או"א בניניו הפרסים ובנינים  
הכללים בה זריק לפסול - גם יחד,  
פעילות כאו"א, בכל הפנינים ליהם ספר נטשו בעל הגאולה והשטחה  
הבע"ל, וזנה ליהם להלמיריו, להולכים באורחותיו ובכלל - לכל  
השייכים אליו, בחוככי כלל ישראל,  
היינה כסאן דבעי לפיהוי ובזרירות (מסדר) ובמחירות (מסד העדר  
מלמולח)

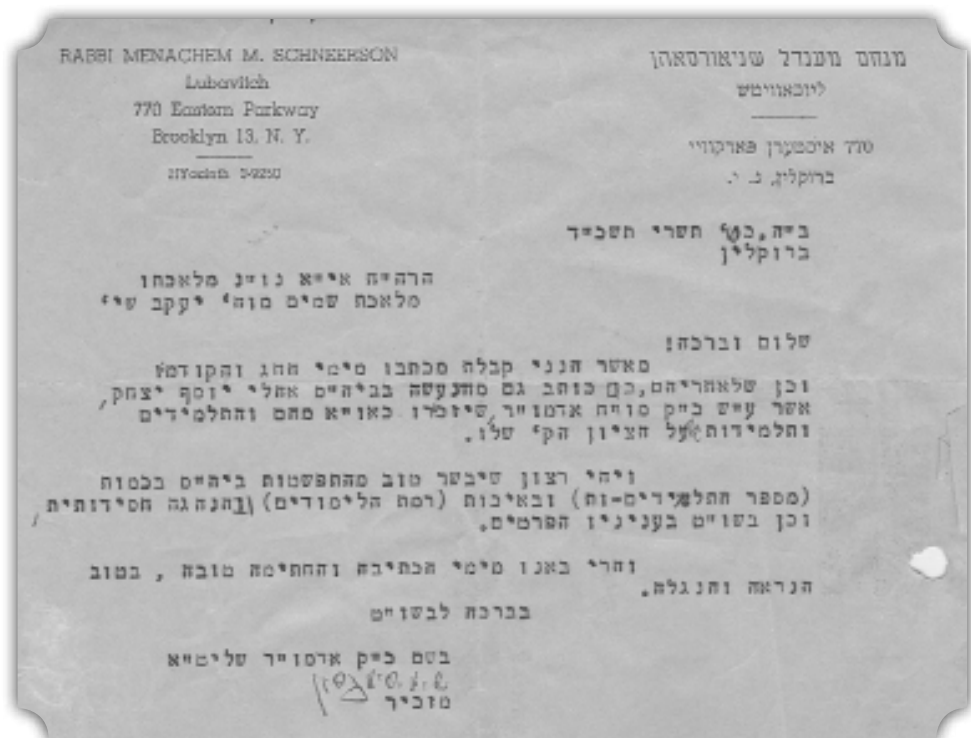
לקיים המטרה הפנימית של כל הפעולות: אנן פוסלי דיממי אנן -  
פאנן ליכטיג - להאיר ועד שיומסך האור לפטה להיות - נראה אור.

בברכה חג הגאולה!  
אצולקס א. פערלמאן

אחרון: מטבת רופים (הו"א טקס לב, ב. י"פ תיקונים שכו"ח - קד"א).  
וכל נפש יש בה פחית' ז' רויים (הניא רמס"ב). בחר רישא: זירובין  
מאן אז לאחר פעירתו כו'. נשיאות ראש: ראה לקו"ח במדבר בחלחלו.  
ובזרירות: ראה אנה"ק טכ"א. ובמחירות: ראה לקו"ח ס"פ קרה. III  
פוסלים: זירובין (סה, א) וכביאור הג"צ (לקו"ד י' 420. ספר המאמרים  
ה'תש"ח י' 292 ואילך). אילופטן. אורן: לקו"ח ס"פ קרה טפ.

### ברכה לרפואה

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף בחתימת המכתב: "בברכת חג הגאולה ולבשו"ט מרפוקו"ש של כב"ב שליט"א".



## התפשטות ביה"ס בכמות ובאיכות, ובהנהגה חסידותית

מאשר הנני קבלת מכתבו מימי החג והקודמו וכן שלאחריהם, כ"ט כותב גם מהנעשה בביה"ס אהלי יוסף יצחק אשר ע"ש כ"ק מו"ח אדמו"ר שיזכירו כאו"א מהם והתלמידים והתלמידות על הציון הק' שלו.

ויהי רצון שיבשר טוב מהתפשטות ביה"ס בכמות (מספר התלמידים-ות) ובאיכות (רמת הלימודים) ובהנהגה חסידותית, וכן בשו"ט בעניניו הפרטים.

והרי באנו מימי הכתיבה והחתימה טובה, בטוב הנראה והנגלה.



מינסקי - פ.ב.  
**RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON**  
 Lubavitch  
 770 Eastern Parkway  
 Brooklyn 13, N. Y.  
 HYednth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן  
 ליובאוויטש  
 770 איסטערן פארקיי  
 ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ימי חשוון ה'תשכ"ו  
 ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת  
 שמים כו" מו"ה יעקב איטר שי'  
 וזוג' מרת בחי' החי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת תשבתלך/ סיום ט' מ"ה והקורמיו.  
 ויהי רצון שיבשרן טוב בתוכנכם.

ובפרט שבאים אנו, כחוככי כלל ישראל, מחודש תשרי, חודש  
 הכללי של כל השנה, אשר "הוא זמן רוב שמחותינו" וסיום וחודש  
 המועדים אשר בו - מועד זמן שמחתנו בכלל, וזמן שמחתנו דשמע"צ  
 ושמחת תורה בפרט, שמחה גדולה של תורה ומצוותי,  
 ועניני חודש כללי הרי הם על מנה שיספיעו וגם יומשכו בכל  
 ימות השנה הבע"ל.

בברכה לבשו"ט  


חודש הכללי; וכמרוז גם בשמו (אור התורה - לה"צפת צדק" - לר"ת):  
 "תשרי" אחיות "רשיה" השנה (דברים יא, יב - דחטר אל"ף כתיב) ולא  
 "תחלת" השנה - כדוגמת ראש שהוא כולל ומשפיע בכל האברים. הוא י.  
שמחותינו: סדר היום ומסיים שם שלכן בחודש זה "ראוי לשמח בו".  
וחודש המועדים: שזה משפיע גם על ימי החודש שלאחריו (ב"י לפואו"ח  
 סהצ"ב). שמחה גדולה: ראה אחרונים לשו"ע או"ח סתרי"ט.

## יבשרו טוב

על היחס האישי למרת מינסקי תחי' ניתן ללמוד גם מכך שבמכתב זה כ"ק אדמו"ר  
 זי"ע שינה בלשון המכתב "ויהי רצון שיבשרן טוב בתוככם".

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
NYcedm 3-8250

מנחם מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש  
770 איסטען פארקווי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, קרב ט"ק פ' עקב,  
כ"ף מנחם אב, ה'תשכ"ו  
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת  
שמים כו' מו"ה יעקב איסר שי'  
ודוג' תי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה סכתב' מיום ב' סנ"א והקודמים,  
ויהי רצון שיבשר' טוב בחוכנת,  
וכבראש' שבוע זה: ושפר ה' אלקיך לך גו' וברכך גו' ברוך התי'  
מכל העמים גו' ואכלת ושבעת וברכה אח ה' אלקיך גו',  
אשר "ואכלת ושבעת" - גם (מרמז ו) כולל כל מה שספרת אח"כ  
(בהאזנה "השמר לך"): האכל ושבעת ובהים טובים חננה וישבת. וכל  
אשר לך ירבה,  
וכביאור הזהר במרשתנו ב(נוסח ו) ענין הברכה: ברוך דא רזא  
דמקורא עילאה מכלא לארעא ולאמשכא ולאנהרא כל בוצינין,  
ופירש אאמו"ר: הג' לשונות לארעא לאמשכא לאנהרא, י"ל כי  
ברוך שהוא רזא דמקורא עילאה, דהיינו יסוד אבא, הנה חכ' הוא יו"ד  
טבטט, שיש בזה ג' בחי', והם הג' אותיות יו"ד, י' נקודה, ו' קו,  
ד' ששה, ורומזים ג"כ על הב"ד, כי חכ' כולל בינה ודעת ג"כ, י' חכ',  
ו' דעת, ד' בינה, זהו לארעא סי' ולאמשכא מו', ולאנהרא מד', כי  
הארץ אור הוא בהתמסות והיינו ששה, עכ"ל,  
אשר בפסוקו של דבר הוא - שיהי' לארעא ויתגלה מקור העליון  
של הברכה עצם הברכה (ולא הארה לבד) ויומשר לסטה מטה ותאיר הברכה  
העליונה בכל הענינים לפרטיהם,  
(וכאמור בכתוב) עד אשר - ושבעת.

ברכות, *Menachem Schneerson*

כ"ף מנחם אב: יום בו נפטר אאמו"ר (בשנת תש"ד - לאחר המאסר וכו' על  
עבודתו במסנ"פ בהחזקת היהדות והפצתה) בגולה אשר הגלה, בעיר אלמא אטא  
(קאזאחסטאן, רוסיא). כ"ה: ראה שבת קדי, א. לקו"ת שה"ש (יה, ד).  
כ"ף מנחם אב: להעיר מהעניית (כו, א. כח, א). ואכלת. כולל: וכזהר ר"ם  
עקב: ואכלת ושבעת וברכת כו' פקודא דא לברכא ליי' לקב"ה על כל מה דאכיל  
ושתי ואחזני בהאי עלמא. וראה ברכות (טח, ב) רבי אומר כו' וברשב"א שם

### ברכת מזל טוב לשידוך הגיס

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף ברכה (לא שגרתית) בשולי המכתב: "בברכת מז"ט לשידוך גיסו שיי". [הרב אברהם ספרנוביץ' שי].

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
NYc 4128 3-4650

מנחם מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש

770 איסטון פארקוויי  
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ז' אדר, ה'תשכ"ז  
ברוקלין, נ.י.

הו"ה אי"א נו"נ מלאכתו מלאכה  
שמים כו" מו"ה יעקב איסר שי"  
וזוג חי"

שלום וברכה!

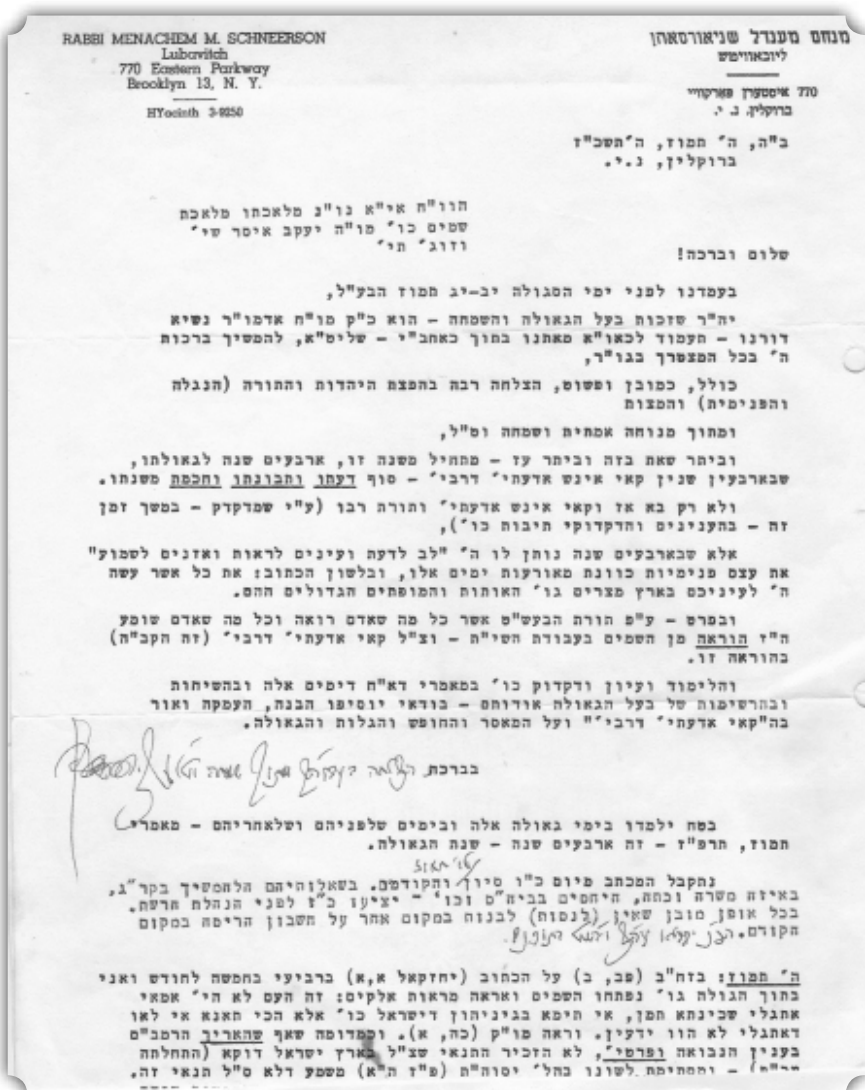
בעמדנו בימי אדר ראשון - שהוא הוא חדש העיבור וההוספה - הרי  
ההוראה אשר בענין עיבור השנה (כדלקמן) - היא בחדש זה ביהר שאת  
ויהר עז.  
ענינו של חדש העבור-ה"ה למלאות חסרון הימים של שנים שעברו,  
כדי שיבואו המועדים בזמנם וכו', כמבואר בדברי חז"ל.  
ולא עוד אלא שמזמן לזמן - ומפני כשנה זך - המילוי הוא יותר  
ובחוספת על החסרון של שנים שעברו, אשר הוספת זו ממלאה ושוללת חסרון  
שבהווה ושבעתיד הקרוב.  
והנה ע"פ תורת הבעש"ט, שבכל מה שהאדם רואה או שומע - ישנה  
הוראה שבבילו כעבודת השם, עאכו"כ בענין של תורה (לשון - הוראה)  
ומצותי" -  
בנדון זה הרי ההוראה כרוצה, שביד כל אחד ואחת (שהרי עבור השנה  
מקנה ופועל בחיי כל אחד ואחת) למלאות כל מה שחסר בעבר,  
ולא עוד אלא שביכולתו לקדם פני העתיד, שלא יחסר כל בו.  
וחוקף מיוחד בענין העבור וההוראות שבו, כיון שנצטוו על זה,  
ביחד עם המצות שיציאת מצרים חלוי" בהם, ובהקדמה להן -  
ועד שאמרו - לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם  
- שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל - הציווי לקדם חדשים ולעבר  
שנים.

בברכת רצונך ושלום ושלום  
*(Handwritten signature)*

ז' אדר: ראה מג"א (או"ח סק"פ סק"ח) שענינו - באדר, ובחוד"ה אשר  
(נזיר יד, א) ובפ"י הרא"ש (שם) שכמו כן הוא יום משה ושמה, ויתרה  
זו במגלה (יג, ב) שהמן סמך כו" ולא הי' יודע כו". הוא חודש העיבור;  
ולא אר"ש - ר"ה יט, ב (ראה רש"י וחס"י סס"ג וכירוש"י מגילה ס"א ה"ח, הובא  
בתוס"י שם). והנה י"א דנפ"ק בזמן בר מצוה וכיו"ב. אבל בירוש"י (מהמציאות  
שאינה רבילה כ"כ דמאי בניניהן) מוכח דלא כן (ויש להסביר זה ע"פ פי'  
הריד"ב ז' סס). [ומש"כ בלבוש (או"ח סנה"ס ס"י) ראו' לדין בר מצוה מזה  
שהוא נק' חדש העבור - י"ל שכוונתו לראי' תזקה צמח ציונת, אליב"י דאמה.  
וק"ל]. בדברי חז"ל ר"ה כא, א, שהפ"צ להרמב"ם ס"ע קנ"ג. כשנה זכ שמיניה  
למחזור קטן, שהחסרון - לולא חדש העבור - (אפילו) בסוף השנה הוא כז' יום  
שעה א' תקנ"ב חלקים (ראה רמב"ם הל' קדה"ה ס"ו ה"ד-יא, ובארובה כס'  
שבמקצוע זה). תורת הבעש"ט: ראה "היום יום" ס" איו"ר, ס" המאמרים תשל"א  
ע' קלא. ובכ"ס, תורה. תורה: זח"ב נג, כ, שנצטוו על זה; הוא אמרו ית'  
החדש הזה לכם (סהפ"צ להרמב"ם שם, ס" החינוך ועוד, להרמב"ן בפ"י דעת  
הבה"ב - בסהפ"צ שם שרש א - משמור את חדש האביב או ושמרת את החוקה הזאת  
למועדה). ועד שאמרו: יל"ש בא רמז קסז. רש"י בראשית בחלתו - הובא ונהבאר  
באו"ח" להצ"צ עה"ט (ע' קנה ואל"ך).  
ג. י"ע נחקקל הסתמך סו' אדר,

### ברכת הצלחה במבחנים

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף: "בברכת הצלחה במבחנים ובכללות עניניהם".



אין לנסות לבנות במקום אחר על חשבון הריסה במקום הקודם

מכתב כללי-פרטי מה' תמוז ה'תשכ"ז.

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף: "בברכת הצלחה בעבוה"ק ומתוך שמחה וט"ל"

על השאלות הפרטיות השיב כ"ק אדמו"ר זי"ע בשולי המכתב: נתקבל המכתב מיום כ"ו סיון ט"ו תמוז והקודמים. בשאלותיהם הלהמשיך בקר"ג, באיזה משרה וכתה, היחסים בביה"ס וכו' - יציעו כ"ז לפני הנהלת הרשת. בכל אופן מובן שאין (לנסות) לבנות במקום אחר על חשבון הריסה במקום הקודם. הפ"י יקראו עה"צ ויבש"ט בתוכנם."

Lubawitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
HYacinth 3-0250

ליובאוויטש  
770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ.י.

**ב"ה, ימים שבין יוד ויום כמלו, ה'תשכ"ח  
ברוקליין, נ.י.**

שלום וברכה!  
הו"ח אי"א נו"נ מלאכה  
מלאכה שמים כו' סו"ח  
יעקב איסר שי"ת  
וזו"י טרה בחי"ת  
טו, כ"ה ס"ח,  
מאשר הנני קבלת סכבוליה מיום ה' 1/4 לסלו.

ובעמדנו בין גאולה (ראדמו"ר האמפי) לגאולה  
(ראדמו"ר הזקן),  
אשר שתיחן נקבעו לסודר ולחג לדורותיהם אחריהם  
לזכר עולם,  
וקטורה הגאולה והוכנה שיך לדברי דוד מלך ישראל  
בשם כו"א מישראל: פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים  
היו עמרי -  
יהי רצון אשר מתאים לדרשה רז"ל בכחוב האמור: אמר  
הקב"ה כל העוסק בחורה ובגמ"ח ומתפלל עם הצבור מעלה אני  
עליו כאילו מדאני לי ולבני מבין אומות העולם,  
יתחזק כו"א, בחובבי כלל ישראל, בשלשה קטין האמורים:  
בעסק החורה, בעסק גמ"ח (ומצוה בכלל) ובעבודת התפלה -  
מוארים צמצם באור חורחן של הנ"ל - חורת החסידות,  
ויהי' כ"ו במצב של גאולה מכל מניעה ועיכובים,  
ובאופן רהוץ והוסיף ואור בכל האמור - קרי גאולחנו  
השליטה והאמחית ע"י משיח צדקנו במהרה בימינו.

בברכה חג הגאולה  
והשליטה והאמחית ע"י משיח צדקנו במהרה בימינו.

**ימים שבין פו': ראה שיהי' יו"ר כמלו הש"ו (לקו"ר ע' 976).  
לדרשה רז"ל: ברכוה ה, א. בשלשה קטין: ראה חרא"ג מחר"א  
שם. רשימות אדמו"ר הצ"צ לחהלים שם (נה, יט). גמ"ח (ומצוה  
בכלל): רכל המצוה נק' בשם צדקה (חו"א סו, ג. ובס"ה).**

### הצלחה רבה בעבודת הק' מתוך שמחה ובריאות

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף בכתי"ק בשולי המכתב: "בברכת חג הגאולה ולהצלחה רבה בעבודה"ק מתוך שמחה ובריאות".  
(גם בראשית מכתב זה ניתן להבחין בריבוי ותדירות המכתבים שנשלחו אל כ"ק אדמו"ר זי"ע).

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
NYcandb 3-9250

מנחת מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש  
770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, י"ד כסלו ה'תשכ"ח  
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכה  
שמיט כו" מו"ה יעקב איסר שי'

שלום וברכה!

מאשר רצון עה"צ ה"ק  
ובעמדתו כ"ק גאולת אדמו"ר האמצעי  
וגאולת אדמו"ר הזקן, שהם גם ימי הכנה ליום זה, וכמוכן בפרט משיחה  
יו"ד כסלו ה'תש"ח (של כ"ק מו"ה אדמו"ר) -

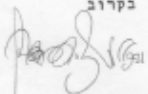
אשר שהי'תן הן גם גאולהינו ופדות נפשינו, פדי' בשלום דוקא,  
וכידוע בכיאר דברי אדה"ז אשר כשקרא "בס" תילים כמסוק פדה  
בשלום נפשי קודם שהתחלתי פסוק שלאחריו יצאתי בשלום מה' שלום",

יהי רצון אשר פתאים לדרשת רז"ל בכתוב זה (שהוא מהסיעור תילים  
דיום זה - החזשי והסבועי): אשר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמ"ה ומהפלה  
עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מביין אופות העולם,  
יהחזק ויוסיף כאו"א, בתוככי כלל ישראל, בשלשה קווין האמורים:  
בעסק התורה, בעסק גמ"ה (ומצות בכלל) ובעבודת התפלה -

מזארים באור הוראתן של הנ"ל - תורת החסידות ובחיות ובנפישיות,  
ולקרב עיכ"ז קיום היעור - כדרשת רז"ל עה"כ (בסיעור החומש דיום  
זה) ויזרח לו השמש

שאמר לו הקב"ה ליעקב שהוא סימן לבניו כי הנה היום בא גו' וזרחה  
לכם יראי שמי שמש צדקה ומרמא בכנפי',  
יום פדיית הקב"ה ובניו,

בצב יום ה' הגדול והנורא, יום גאולתנו ע"י משיח צדקנו בקרוב  
שפס.

בברכת חג הגאולה והאש"ף  


משיחה, הידועה: בשנת ה'תש"ז (לקו"ד ח"ג ע' 976). פדי' בשלום דוקא:  
ראה סו"ה פדה בשלום לבקל השמחה (אדמו"ר האמצעי) בשערי תשובה ה"א, ועוד.  
דברי אדה"ז זכמכתבו לאחר הגאולה (בית רבי ה"א פי"ח). לדרשת רז"ל:  
ברכות ה', א. פדאני: עיין בסיעור תניא דיום זה (קו"א קנה, א-ב) אשר  
הלכות הן בחי' רצון הנמשך מה'ע דהמאזיל כ"ה ויורד ומאיר בבחי' גילוי  
בגמטיות. בשלשה קווין: ראה חרא"ג מהרש"א שם, רשימות אדמו"ר הצ"צ  
להללים שם (נה, יס). גמ"ה (ומצות בכלל): דכל המצות נק' בשם צדקה  
(תו"א סג, ג, ובכ"ס). ובנפישיות: ראה דח"ג (רפא, א): כל העוסק בתורה  
כו' כאילו פדאני כו' וכמה ב"ג דקא פתחלי כו' ולא אתפרק כו' אלא כו'.  
עיי"ש, כדרשת רז"ל: ב"ר פע"ח, ה. כי הנה... והנורא: מלאכי ג, יס-כג,  
עירובין (מג, ב). אבל צ"ע ברמב"ם הל' סלכים (פי"ב ה"ב): יראה מפשוטן  
כו' - דטשע דסברתו (ראה מגדול עוז שם ומסנה סוף עדיות) דקאי על מלחמה  
בגז ומגוב, ותא דעירובין הביא רק אח"ז ובלשון ויש מן החכמים שאומרים כו'.  
- וראה ירוש' שבת פ"א ה"ג דמפרש על החת"ם (ולולא דברי הרמב"ם, יש לתוון  
כל הדעות ע"ם סדר עולם רבה סי"ז דנראה ונגנו כו'). - ע"פ סברה ודעת  
הרמב"ם הנ"ל סרו קושיות נ"כ בהל' נזירות (פ"ד הי"א). ואכ"מ.

## בשו"ט בפרט ובכלל

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף בכתו"ק: "בברכת חג הגאולה ולבשו"ט בפרט ובכלל".  
(להעיר, שנוסח זה הופיע לעיל בשני מכתבים, אולם שם הסדר היה "הכלל והפרט",  
וכאן להיפך).

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubowitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
HYacinth 3-8250

מנהגים מענדל שניאורסאהן  
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הגאולה, יב"יג חסון, ה'תשכ"ח  
ברוקלין, נ.י.

הו"ה אי"א נו"כ מלאכתו מלאכת  
שמים כו"ה מו"ה יעקב איסר שי"ה

שלום וברכה

מאשר הנני קבלה סכתבו <sup>שי"ה</sup> וקודמו <sup>שי"ה</sup> וקודמו <sup>שי"ה</sup>

ובקשרנו בימי גאולה כ"ק מו"ה ארסו"ר מפאטרו על הפנים היהדות  
החורה (הנגלה והחסידות) ומצותי, הפצה מחוץ מסירה נפש ומבלי התחשב  
עם כל סוגע ומעקב ומנגד,

אשר גאולתו או הייתה, כרברי בעל הגאולה, גם גאולה, כל מחבבי  
תורתו הק', שופרי מצוה, וגם אח אשר בשם ישראל יכונה, כי כל איש  
ישראל (מבלי התחשב עם מצבו הפרטי בשמירה וקיום המצוה) לבו המים  
עם ד' וחרותו,

יהי רצון אשר זכרון הגאולה ופרשה המאמר וסיבתם אשר קרמו לה -  
יעוררו את כל אחר ואחם לפעולות גדולות (בכסות ובאיכות) בהשגת היהדות  
לכל פרט, מבלי התחשב עם הקושיים והתגבלות שמבית ומבחוץ - כהוראת  
פרשה השבוע: כלביא וכארי - ועד כדי מסירה נפש (מסירה הרצון) בעבודת  
ה',

וכתבמחתי חז"ל תבא למהר (פועל יוצא - היינו גם למהר אמרים) מסייעין  
לו תרבה מלמעלה - יהי ה' אלינו עמו וישראל (כמלל גם אח אשר בשם ישראל  
- רק - יכונה, כנ"ל) עושה היל,

עדי אשר יקוים מקרא כשמוסו וקם שבם מישראל (זה מלך המשיח) וקרקר  
כל בני שם (ושלנו מיט עד ים) וישראל עושה היל.

ברכה תג הגאולה ו...  
*[Handwritten signature]*

*[Handwritten notes in Hebrew]*

ימי הגאולה: פרשה המאמר (בהלוקו) ראה לקו"ד ליקום לדלני (לקו"ד ח"ד).  
מאשרי דא"ה דימי הגאולה - בקונטרס יד (ס' הקונטרסים ח"א). ברברי בעל  
הגאולה: בסכתבו להגיגה ימים אלו בפנים הא' (נדרס ב' המאמרים הש"ה ע'  
רסג). וראה ג' ב' ס' המאמרים חשי"א ע' רפז. לביא וכארי: ראה רש"י בלק  
(כג, כד) ובתנחומא. ועס"ז חומק רדו"ל בברכות יב, סע"ב. מסירה נפש  
הרצון: חו"א ל, ב, וכתבמחתי חז"ל: יוסא ספ"ג, נה' בר"ה ה' לי בעוזרי  
(דיום הגאולה - יב' חסוד חרס"ז). יהי ה': כולל גם כנ"ל ראה ג' ב' רש"י  
בלק (כג, כא) נבלקו"ח בלק (עב, א) עמו דישראל. וקם שבת: ים, רמב"ם  
הל' סלבים רפ"א. וראה ג' ב' רמב"ן כאן. ושלנו: ים, זכרי"ה, ס' י.

### להתייעץ עם המנהל

בשולי המכתב הוסיף כ"ק אדמו"ר זי"ע בכת"ק: "במענה לשאלותי - יש להתענין  
בנוגע לדירה. סוג עבודתו בביה"ס - הרשת דק"ג [=קריית גת] בשנה הבע"ל - ע"פ  
התייעצות עם המנהל שי".

ובחתימה הוסיף כ"ק אדמו"ר זי"ע: "בברכת חג הגאולה ולרפוקו"ש לכאו"א שי'  
ולבשו"ט".

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON  
Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.  
NY 10013 3-8250

מנחה מעגל שניאורסאהן  
ליובאוויטש  
770 איסטערן פארקוויי  
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ל' תשרי, אר"ה מ"ח ה' תשכ"ח  
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת  
שמים כו' מו"ח יעקב איסר שי'

שלום וברכה

מאשר הנני קבלה מיום כ"ו תשרי תשל"ח. *אשר על הכלל*  
ובעמדתו ביום איחוד חרש השביעי, חרש המשובע בכל טוב,  
וחרש מרחשון, חרש ירידת הגשמים לברכה לחיים ולשובע,

אשר הגשמים וירידתם הם החלה ראשית וקודם לכל הברכות  
וירידתם והמטחתם למטה,

יהי רצון אשר תחייבה והחיימה טובה של כל אחד ואחד מבני  
ישראל, בהוכחי כללות ישראל, שתייה בחרש השביעי, חומטך למטה בתוב  
הנראה והנגלה לנו, בהמסמך לכל אחד ואחד בגשמים וברוחניות,

ובתוכם המועדים של חרש השביעי, זמן שמחננו,

מחך שמח כפולה, שמח הנותן, הוא השי"ח מקור הברכות,  
ושמח המקבל - קמו בני ישראל.

בברכה *ב"ה יעקב איסר שי'*

אר"ה מ"ח: לחעיר דלרעה הט"ו ולגרסה חרשם שבידינו - דוקא  
אר"ה ס"ח מנ"י בשו"ע (או"ח מה"ח), ודלא כבכל החרשים  
(וקושיה חר"ה). שביעי הוא המשובע ויק"ר סכ"ט, ה. ה. חרש  
ירידת הגשמים: ראה ערך ק' מרחשון. ד"מ (מ"א ו, לח). ולחעיר  
מט"ר ה בשלש (תענית ר"ב), שו"ע אר"ה ו סק"ו סוף או"ח ו' א'  
אם בארצו אלו כו'. הם החלה ראשית וקודם במפרי לרברים (יא,  
יד) ו נחתי מט"ר גו' ברכה שכל הברכות כלולות בה, וראת ג' כ'  
ויקרא (כו גיד) ג' ברמב"ן שם. דברים (כה, יב) וברב"ר ס"ו, ו'  
תענית ו, ב. ובכ"מ. וברוחניות: ראה לקו"ח דר"ה בינ"ח ח"ה שלח  
(דברים סו, ג). שם (צ"ג, א). אמת כפולה: עין לקו"ח דברים  
סו, ד. צמנו ראה לקו"ח שם טו, ג.

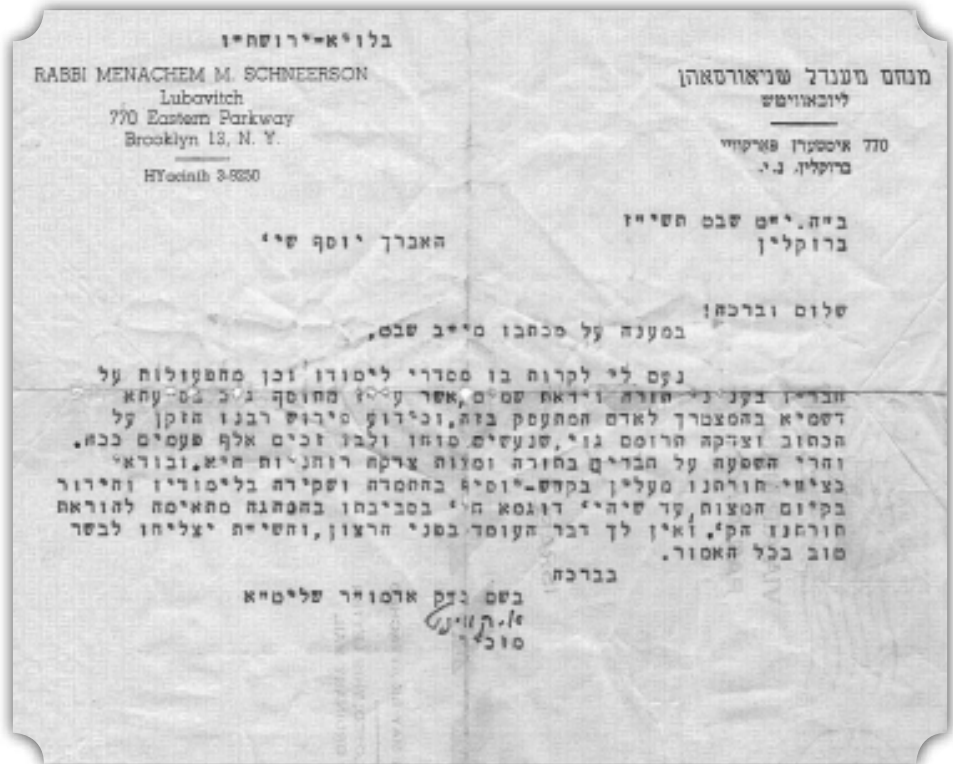
## ”ת”ח על הבשורות טובות”

כ”ק אדמו”ר זי”ע הוסיף: ”מאשר הנני קבלה מיום כ”ו תשרי והקודמיו. ות”ח על  
הבשו”ט”.

ובחתימה כ”ק אדמו”ר זי”ע הוסיף: ”בברכת הצלחה בעבוה”ק”.



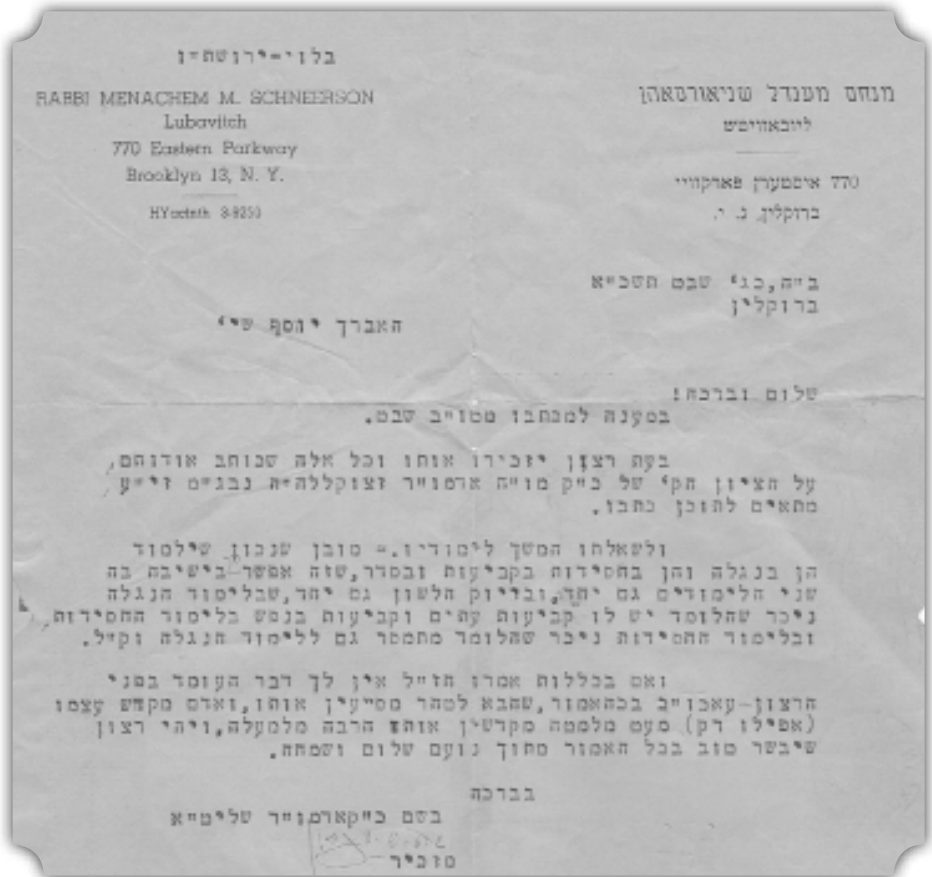
## חלק ב



## ע"י הפעולה על החברים נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה

מכתב לסב החתן, הרב יוסף שי' בלוי, בתקופת בחרותו:

נעם לי לקרות בו מסדרי לימודו וכן מהפעולות על חבריו בעניני תורה ויראת שמים, אשר ע"י מחוסר ג"כ בסייעתא דשמיא בהמצטרך לאדם המתעסק בזה, וכידוע פירוש רבנו הזקן על הכתוב וצדקה תרומם גוי שנעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה. והרי השפעה על חברים בתורה ומצות צדקה רוחניות היא. ובודאי בצידי חורונו מעלין בקדש - יוסף בהתמדה ושקידה בלימודיו והידור בקיום המצות, עד שיהי' דוגמא ח' בסביבתו בהנהגה מתאימה להוראת חורונו הק'. ואין לך דבר העומד בפני הרצון, והשי"ת יצליחו לבשר טוב בכל האמור.



## לימוד בישיבה בה לומדים נגלה וחסידות גם יחד

מכתב לסב החתן, הרב יוסף שי' בלוי, בתקופת בחרותו:

בעת רצון יזכירו אותו וכל אלה שכותב אודותם, על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ ז"ע, מתאים לתוכן כתבו.

ולשאלתו המושך לימודיו - מובן שנכון שילמוד הן בנגלה והן בחסידות בקביעות וכסדר, שזה אפשר רק בישיבה בה שני הלימודים גם יחד, ובדיוק הלשון גם יחד, שבלמוד הנגלה ניכר שהלומד יש לו קביעות עתים וקביעות בנפש בלימוד החסידות, ובלימוד החסידות ניכר שהלומד מתמסר גם ללימוד הנגלה וק"ל.

ואם בכללות אמרו חז"ל אין לך דבר העומד בפני הרצון - עאכ"כ בכהאמור, שהבא לטהר מסייעין אותו, ואדם מקדש עצמו (אפילו רק) מעט מלמטה מקדשין אותו הרבה מלמעלה, ויהי רצון שיבשר טוב בכל האמור מתוך נועם שלום ושמוחה.



# הוספה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch  
770 Eastern Parkway  
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטון פארקווי  
ברוקלין, נ.י.

לאניש אשר באהיק חיו,  
ולהצעירים והנוער ביחוד,  
ה' עליהם יחיו.

שלום וברכה  
בגלגל הדרוה, בודאי אשר למוחר לבאר ולהדגיש תוכן הענין אשר רבוחתו נשיאו וצוקלהיה נבגים זיי, קראו לתלמידיהם תלמידי חומי חסימים, בשם נרוח להאיר, וכסבואר במיא בארוכה הדיוק בזה, אשר תקודה היא- שעל כאויא להאיר את סביבתו בנר מצוה תורה אור ומאור שבתורה, וקריאת שם הרי זהו ענין שלגלוי, המסכה מן השמש והמקור וההעלם, לענינים שבסועל וכסבואר באיח בכיים, ענין קריאת שם, שענינה להבר הנשמה עם הגוף וכו'.

ועפיו יש להסביר גיכ המחלוקת שיסנה, אם אדם קרא שמוה גם לרבים, שהרי צוהתם הם נבראים קעלמא דאחכסיא, היפן ענין הגלוי. אלא שקלמא דאחכסיא זה-לגבי עצלם שלמקלה היסנו, גם לזה גילוי יקרא, שזהו יסוד לריעה שגם הרגים נקראו בשם, יעוין חוס' חולין סו' ב, חזקוני ורדיקלנראשית ב', שג' מרש חסר ויחיר ועוד.

וחנה אף שהכירו בחואר זה את תלמידי החסימים, בודאי מוכן שתלמידי חלמידיהם, גם עליהם תל החואר, שהרי מהם החינוך כמתנן טוב- שיהיו תלמידיו כמותו, ובפרט מעל גלות חומי חסימים ספקות הראשון בלי ובאויש, שהחואר והתקיד דנרוח להאיר, שפולקת אותו בכל מקום שגלה אחד מהם, ומשימא במקום בו נמצאים כמה מהם בנייהם ובני בנייהם.

וסובן שהתקיד להאיר יש בו כמה אופנים ודרכים, מהם עיקרים ומהם מפלים ומהם-שענה הדחק, אבל האופן העיקרי הישר והפשוט, הוא על ידי חינוך, והשתרלות בהנוגע לחינוך הרצוי, השתרלות בגופו בסמונו ובנשמתו. וכסבואר שלשה האופנים בהנוגע לצדקה וגמיה, שהחינוך סכללם הוא.

סוכן גם גיכ, אשר התקיד זה השיבות גדולה פי כמה לו, בחקוסה ובמקום אשר כל רגע ורגע יקר הוא ביותר בשמה החינוך, כי ניתנה האפשרות להעלות מחיל אל תיל כמה מבני ובנות ישראל, והערר העשיי בזה-תקמיד בסכנה את עתידם.

בודאי לסוהרלתאריך אשר בארץ הקדושה, חבנה וחכונן על ידי משיח צדקנו, מצב זה עתה הוא בחקסו, בין שרבים העולים ומשפחות בנייהם ובנותיהם, ובאופן שיחדרו, בעניניהם ככלל ובעניני חינוך ביתוד, במשך תקופה הראשונה, חלוי על עתידם.

ע"פ האמור, קריאהי ובקשהי לכל אניש, וביחוד להצעירים, שיהיו- אשר כאויא מהם יבחון את עצמו, באם ססוגל הוא לעבודה בחינוך בני ובנות ישראל, וכיון שאדם קרוב אצל עצמו, ויכול לשפועה בהשבון, יתעץ עם הסומחים

**מכתב יסודי בקשר לעבודת החינוך וההתאמה הגדרשת**  
(המשך המכתב בעמ' הבא)

- ב -

BAER M. SOBERSON  
בנין זה, ואלו אשר כשרון להם בדבר, ישחילו ככל הדרוש להסדר באופן  
שיוכלו לעסוק בגופם ממש בעניני חינוך, ז.א. בתור סורים-וח, מרריכיסיות,  
מנהלי בתי ספר וכיו"ב.

בטח, בכדי למלאות תפקיד זה, זקוקים לידעוה בכמה מקצועות,  
נהג ודאי שכמה וכמה ישנם להם כבר ידיעות בזה, ואין זקוקים אלא להשלמה,  
וחלק מהם יש להם כבר ידיעות אלו בשלימות, ובהנוגע להשאר, הרי בודאי ישנם  
אשר לרכוש ידיעות אלו, באופן סודרו, ולמלאות אחיכ במשך התעסקותם  
בחינוך, והרי גם עבודת החינוך עצמה, סלמדה וטורה את האדם העוסק בה, איך  
להשלים.

אלה אשר ברור הדבר שאין להם כל כשרון בשטח האמור, עליהם  
להתגייס לחינוך וביסוס מוסדות החינוך על מרחק הקדש, ובה הנקודה העיקרית-  
התעמולה בין החורים, אשר, אם באמת חפצים באשרם של בנייהם ובנוחיהם, ואשרם  
לא רק בבא אלא גם בזה, לא רק ברוחניות אלא גם בגשמיות, סוכרתיים להנך את  
בניהם ובנוחיהם על מרחק הקדש, ברוח ישראל מבר, וכל יגיעה והשחללות כדאיות  
בזה, שהרי הדבר נוגע לכל עתידם של בניהם ובנוחיהם.

המורס מכל הניל, אשר כל מי שיש סברא, שמסוגל הוא להיות מורה  
וסורה, מבקש הנני אנוחה להחחיל להמס תיכף דרך ואופן איך שאמסר יהי  
לנצל כשרונותיהם בשטח זה, ובמדה הכי גדולה, שהרי רדישת השעה ושכרה השעה היא.

ויהי לצונן אשר ימי הנוכה אלו, דמוסיף והולך אור על סתה ביתו  
מכוחו, יוסיפו גיכ בהנרות להאיר, אשר אלו המאירים כבר, יחוסף באורם עד  
למרחקים, ובדיוק תלסונן יסוצו מעינותיהם תוצה, ואלו שמפני איזה סיבה עדין  
אינם מאירים, יעלו את הנר שלהם עד שהא שלהם עולה מאליה, וקיים האופן האמור  
באגרה התשובה לרבונו סוף ס' שיהי כפלים להוסיף, בכדי למלאות  
את התלעוה מהשנים שעברו מבלי לנצל הכחות שניתנו להם.

והכיון שאמרנו, עליכ מגיר דבריו ליעקב וגו' מה שהוא מצוה  
לישראל עושה בעצמו, יעשה השי"ת את תושבתם לבנין, בני ובנות ישראל, להננם  
המסה בינה ודעה בענינים הכללים ובענינים הפרטיים, ומחוך הרחבה ובשפתה  
ובטוב לבב, ישירו אח כל סביבתם, בנר מצוה תורה אור וסאור שבתורה.

המצוה לבשוים בכל האמור, ותותם בבדיח הצלחה  
מופלגה לכל המשתתפים עי"ה האמור, הם וכל בית  
שיחיו-יעמדו על הרכבם בגשמיים וברוחניים גם יחד.